

Fides

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 10 • 16.12.2022

Kuulummeko me maailmaan?

*Joulun kosmis-ekologinen
sanoma s. 8*

Adventtimietiskely
Jeesus-lasta odottaessamme s. 12

EMERITUSPIISPAN JOULUTERVEHDYS

Hyvät hiippakuntalaiset ja ystävät,

Vuosia sitten kun vielä olin Pyhän Henrikin seurakunnan kirkkoherra sattui joulun jälkeen tapahtuma, joka synnytti monissa kurjan tunteen. Kirkon kukkia asetellut ursulianisat tuli pappilaan sanomaan, että Jeesus-lapsi on hävinnyt jouluseimestä. Menin oitis kirkkoon ja totesin, että Jeesus-lapsi on nähtävästi varastettu. Mitä nyt tehdään? Isä Guy oli lähdössä Ranskaan ja lupasi palattuaan tuoda sopivan patsaan seimeen. Mutta tuli toinenkin ajatus. Eräs messupalvelija ehdotti, että kutsutaan Ilta-Sanomien toimittaja tekemään juttua varkaudesta. Soitettiin lehteen ja sieltä tuli hetken päästä toimittaja ja valokuvaaja paikalle haastattelemaan tapauksesta. Seuraavana päivänä pitäisi olla juttu lehdessä.

Seuraavana aamuna minulle soitti "Arkadian valinnan" kauppias ja kertoi nähneensä kuvan lehdessä ja saaneensa sen näköisen "nuken". Hän pyysi tulla katsomaan sitä. Ajoin raitiovaunulla Arkadiankadulle ja näin ensin kassaneidin, joka hymyili minulle leveästi. Tukeva kauppias vei minut varastohuoneeseen ja otti laatikosta meidän Jeesus-lapsemme ja kysyi, olisiko tämä meiltä kadonnut esine? Ilahtuneena myönsin. Kuitenkin hän alkoi hiukan epäillä, olenko ollenkaan kirkkoherra, mutta vakuutin olevani. Hän pani Jeesus-lapsen muovipussiin ja menin kassan luo ja ostin lehden. Juttu oli etusivulla! Kassaneiti kertoi, että heillä usein käynyt laitapuolen kulkija väitti tehneensä itse patsaan. Hän tarjosi sitä lahjaksi ja pyysi vastalahjaksi tupakkaa. Ajoin pappilaan raitiovaunulla ja huomasin, miten monet lukivat etusivun juttua lehdestä. Tunsin kiusta näyttää Jeesus-lastaa, mutta torjuin ajatuksen.

Vasta patsaan löytymisen jälkeen ehdin tehdä poliisille rikosilmoituksen. Poliisi tiesi heti tekijän henkilöllisyyden. Toimittaja kutsuttiin taas paikalle ja hän teki jatkojutun löytymisestä. Kuultuaan tapahtumasta eräs vanhempi seurakuntalainen tokaisi: "Miten ihana joulukertomus!" En ollut täysin samaa mieltä.

Kysymys, joka itsestään heräsi minussa ja monessa muussa oli: Mitä joulu on ilman Jeesus-lastaa? Joulun vietossa on niin paljon asioita, jotka vievät ajatukset muualle. Eräissä suomalaisissa joululaulussa on tästä syystä pelottava lause: "Laps' hankeen hukkuu, unhoittuu".

Älkäämme unohtako Jeesusta! Menkäämme katsomaan häntä, rukoilemaan ja palvomaan Jumalan Poikaa. Hän on Isän pelastava lahja meille!

Toivotan teille siunattua ja iloista Herran syntymäjuhlaa!

+ Teemu Sippo SCJ

Helsingin emerituspiispa

Hartausohjelmat

Katolisia hartauksia ja jumalanpalveluksia Yleisradion kanavilla

VATIKAANISTA

- Paavinmessu Pietarinkirkosta jouluaattona 24.12.2022 klo 22.50 alkaen YLE TV1.
- Joulupäivän Urbi et orbi -siunaus 25.12.2022 klo 13.00 alkaen YLE TV1.

SUOMENKIELISET RADIOHARTAUDET

Radiohartauksien ajat: Aamuhartaus ma-la klo 6.50. Iltahartaus ma-to klo 18.50, pe klo 18.30, ehtookellot ja iltahartaus la klo 18.00. Iltahartauden uusinta ma-to ja la klo 23.00, pe ei uusintaa.

ILTAHARTAUDET KLO 18.50 JA 23.00 (ma-pe)

- Ti 13.12.2022 isä Oskari Juurikkala, Katolinen kirkko, Helsinki
- Ti 28.3.2022 -

SUOMENKIELISET RADIOJUMALANPALVELUKSET

- Su 19.2.2023 11.00 messu Pyhän Henrikin katedraali - suora
- To 6.4.2023 18.00 Kiirastorstain iltamessu Pyhän Henrikin katedraali - suora

SUOMENKIELISET TELEVISIOJUMALANPALVELUKSET

- Su 26.2.2023 11.00 Tuhkakeskiyöikon iltamessu Pyhän Marian kirkko - nauhoitettu 22.2.2023

ANDAKTER I RADIO

ANDRUM KL. 6.54 OCH 9.54
- Må 6.2.2023 kyrkomusiker Marko Pitkäniemi, Helsingfors

AFTONANDAKT KL. 19.15

- Ti 17.1.2023 kyrkomusiker Marko Pitkäniemi, Helsingfors
- Ons 1.3.2023 redaktör Sara Torvalds, Karis (repris)
- To 30.3.2023 redaktör Sara Torvalds, Karis

GUDSTJÄNSTER I RADIO

- Sö 22.1.2023 mässa i Sankt Henriks katedral, fader Anders Hamberg

Fides

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2022
85. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti
AD Petri Kovács

Ilmestyminen 2023

No	DL	ilm.	vko
1	6.1.	20.1.	3
2P	3.2.	17.2.	7
3	10.3.	24.3.	12
4	14.4.	28.4.	17
5P	26.5.	9.6.	23
6	21.7.	4.8.	31
7P	25.8.	8.9.	36
8	22.9.	6.10.	40
9	27.10.	10.11.	45
10P	1.12.	15.12.	50

Painettu paperilehti (P) 4 kertaa vuonna 2023, muut digiversiona verkossa osoitteessa fides.katolinen.fi

Toimitus / Redaktion

Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Puh./tel. 09 6129470

E-mail fides@katolinen.fi

Internet fides.katolinen.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2023, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25€. Ut kommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Pre-numeration 20 €, till utlandet 25 €.

Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Osoitteenmuutokset
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

Painopaikka

Botnia Print Oy, Kokkola

Vapaaehtoinen lehtimaksu:

Voit halutessasi maksaa irtonumerosta 5 € tai muun sopivaksi katsomasi summan tilille: Katolinen kirkko Suomessa, FI34 1555 3000 1166 17, NDEAFIHH, viite: 70072, tai Nordea Siirto -ohjelmalla käyttämällä oheista QR-koodia.

Sisällys

- 2 Emerituspiispan joulutervehdys
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Talouden näkymiä
- 5 Sunnuntait ja juhlahyhät Rukouksen apostolaatti
- 6 Rukouksen apostolaatti 2023
- 7 Angelus Neitsyt Marian perisynnittömän sikiämisen juhlahyhänä
- 8 Kuulummeko me maailmaan?
- 11 En Juhhälsning från Biskop Emeritus
Christmas Greetings from the Bishop Emeritus
- 12 Adventtimietiskely Jeesuslasta odottaessamme
- 14 Uuden vuoden 2023 kodinsiunaus
- 16 Osmo Pekonen in memoriam
- 18 Pyhiinvaelluksesta
- 19 Caritaksen adventtikeräys
- 21 Caritas-kuulumisia
- 22 Det kristna hoppet i den katolska tron
- 24 Ilmoitukset
- 25 Seurakunnat ja ohjelmat
- 28 Joulukirje Alankomaista

Kannen kuva: Yksityiskohta Giotton freskosta *Natività di Gesù*, n. 1305, Cappella degli Scrovegni, Padova.

UUTISIA

”Evankeliumi osoittaa meille Marian rohkeuden, kun hän vastasi Jumalalle ”kyllä”, valitsi Jumalan riskin.”

Paavin sanat s. 7

Emerituspiispa Teemu Sippo SCJ muuttaa Saksaan

Piispa Sipon mukaan muuttoa on valmisteltu jo jonkin aikaa, mutta lopullinen muuttopäivä on selvinnyt vasta hiljattain. Näillä näkymin piispa muuttaa Saksaan tulevan vuoden tammikuun puolivälissä.

Lähiaikoina annetaan ohjeita, miten piispa on tavattavissa vielä ennen lähtöään. Muutto Saksaan on lähtökohtaisesti pysyvä ratkaisu, tosin aluksi tietysti tunnustellaan, miten elämä uudessa, olkoonkin tutussa, maassa luonnistuu.

KATT

Afrikkalaisen yhteisön ekumeeninen kiitos

Afrikkalainen katolinen sielunhoitoyhteisö, *African Catholic Chaplaincy*, on viettänyt syyskuusta asti joka sunnuntaista messuaan klo 12 Kallion evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkossa Helsingissä. Marraskuun 13. päivänä oli sitten aika kiittää luterilaisia ja erityisesti Kallion seurakuntaa ekumeenisesta vieraanvaraisuudesta.

Juhlamessun vietti emerituspiispa Teemu Sippo SCJ ja sitä kunnioitti läsnäolollaan lähes

koko Kallion seurakunnan papisto kirkkoherransa Riikka Reinan ja piispansa Teemu Laajasalon johdolla. Mukana oli myös Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken. Värikäs ja tunnelmallinen juhlamessu ja sen alussa ja lopussa sekä kirkkokahveilla pidetyt kauniit puheet vahvistivat iloista ja lämmintä yhteishenkeä eri tunnustuksista ja kulttuureista tulevien kristittyjen välillä.

KATT

Talouden näkymiä vuoden 2022 lopun lähestyessä

Vuodenvaihteen lähestyessä on hyvä jo vähän tarkastella päättävän vuoden talouskehitystä. Hiippakunnan niukka taloustilanne jatkuu edelleen, eivätkä maailmanlaajuisten tapahtumien taloudelliset vaikutukset ole jättäneet kirkkoakaan rauhaan. Tämä on jo ennättänyt näkyä kustannusten yllättävän nopeana nousuna. Varsin realistisena pidettyyn budjettiin verrattuna kiinteistömenot ovat ylittyneet yli 100 000 eurolla, joista kiinteistöverojen korotukset muodostavat melkein puolet. Samoin sähkö-, lämmitys- ja vesikustannukset ovat nousseet rajusti.

Onneksi samaan aikaan jäsentulojen toteuma näyttää muodostuvan lähes 80 000 €:n verran suuremmaksi kuin oli ennakoitu. Varsinkin kolehtitulot ovat kasvaneet paljon, mitä on pidettävä ilahduttavana, sehän tarkoittaa kirkkosakäynnin aktivoitumista. Toisaalta jäsentulojen kokonaiskasvu on silti jäämässä vaatimattomaksi. Nytkin on siis muistutettava, että säännöllisesti maksetut jäsenmaksut ovat seurakuntien ja hiippakunnan toiminnan ja kehittämisen kannalta suotuisin tukimuoto, olkoonkin, että kaikki tuki, niin aineellinen kuin aineetonkin, on tärkeää ja ansaitsee aina suuren kiitoksen. Jäsenmaksun maksajia tarvitaan kuitenkin vielä paljon lisää. Kaikissa tuloluokissa ollaan yhä perässä vuotta 2019, jolloin uusi jäsenmaksujärjestelmä otettiin käyttöön.

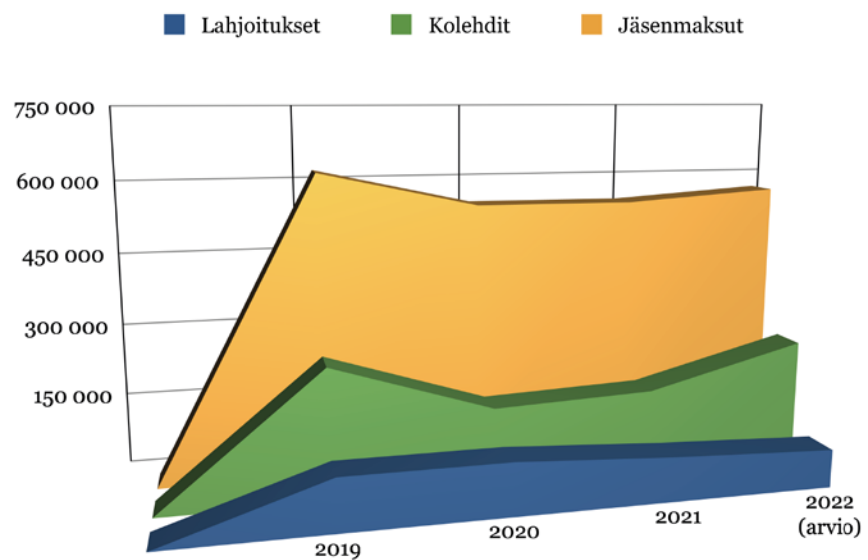
Jäsentulojen osalta vuosi 2022 on viidessä seurakunnassa mennyt paremmin kuin oli budjetoitu. Kolmessa seurakunnassa on vuonna 2022 jopa ylitytty vuoden 2019 taso, muissa ollaan vielä jäl-

jessä. Kuten yllä olevasta taulukosta voi nähdä, kokonaisuuden kannalta tilannetta ei voi pitää hyvänä: tulot näyttävät kaikesta huolimatta jäävän 17 % alle budjetoidun ja menot ylittävän 10 %

budjetoidun. Odotetusta ylijäämästä on tulossa alijäämä. Tekemistä siis vielä riittää.

Peter Kuronen
Hiippakunnan ekonomi

Jäsentulojen kehitys 2019 – 2022 (arvio)

VUOSI 2022	Budjetti	Toteuma (arvio)
Rahoitus yhteensä	2 619 700	2 181 400
Toimintamenot	-2 170 300	-2 389 000
Ylijäämä / alijäämä	449 400	-207 600

Uusi kustannusyhtiö katoliselle kirjallisuudelle

Studium Catholicumin Angelicum-saliin kokoontui marraskuun 19. päivänä kymmenittäin uteliaita ja innokkaita ihmisiä todistamaan uuden katolisen – tai ainakin katolishenkisen – kustannusyhtiön perustamista ja sen ensimmäisen kirjan julkaisemista. Kysymys on suomalaisen, Itävallassa asuvan Tiina Wagnerin johtamasta Hemmingus nimisestä osakeyhtiöstä, jonka muita osakkaita ovat turkulaiset Kirs-

ti Ellilä ja Juho Sankamo. Yhtiön tavoitteena on non-profit-hengessä toimia kustantajana ja kirja-kauppana ja myös muuten rakentaa yhteistyöverkostoja ”tavalla, joka parantaa perheiden ja yksityisihmisten hyvinvointia”.

Julkistamistilaisuudessa juhlittiin yhtiön ensimmäisen, Wagnerin ja Ellilän toimittaman *Kaikki tiet vievät Roomaan* -kirjan julkaisua. Kirjassa kerrotaan 17 suomalaisen tarinan ja matka katolisen kirkon täyteen yhteyteen. Kirja on tällä välin saanut jo paljon kehuja monilta lukijoiltaan. Julkaisemistilaisuudessa alkupuheen ja -rukouksen piti emerituspiispa Teemu Sippo SCJ ja kirjaa esitteli omalta osaltaan myös tarinansa kirjassa kertova entinen ulkoministeri Timo Soini.

Hemmingus Oy:stä saa lisätietoja osoitteessa www.hemmingus.fi.

KATT

18.12. Adventin 4. sunnuntai (IV)

1L Jes. 7:10-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. - 7c+10b
2L Room. 1:1-7
Ev. Matt. 1:18-24

*Jouluaika***24.12. lauantai, illalla jouluaaton iltamessu**

1L Jes. 62:1-5
Ps. 89:4-5, 16-17, 27+29. - 2a
2L Ap.t. 13:16-17, 22-25
Ev. Matt. 1:1-25 tai Ev. Matt. 1:18-25

25.12. sunnuntai, jouluyön messu

1L Jes. 9:1-6
Ps. 96:1-2a, 2b-3, 11-12, 13. - Luuk. 2:11
2L Tit. 2:11-14
Ev. Luuk. 2:1-14

25.12. sunnuntai, jouluaamun messu

1L Jes. 62:11-12
Ps. 97:1+6, 11-12.
2L Tit. 3:4-7
Ev. Luuk. 2:15-20

25.12. sunnuntai, joulupäivän messu

1L Jes. 52:7-10
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6. - 3cd
2L Hepr. 1:1-6
Ev. Joh. 1:1-18 tai Ev. Joh. 1:1-5, 9-14

*Tammikuu 2023***1.1. Pyhän jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä, juhlapyhä, velvoittava (II)**

1L 4. Moos. 6:22-27
Ps. 67:2-3, 5, 6+8. - 2a
2L Gal. 4:4-7
Ev. Luuk. 2:16-21

6.1. perjantai, Herran ilmestyminen – Loppiainen, juhlapyhä, velvoittava

1L Jes. 60:1-6
Ps. 72:1-2, 7-8, 10-11, 12-13. - vrt. 11
Ef. 3:2-3a, 5-6
Ev. Matt. 2:1-12

*Kirkkovuoden tavallinen aika***15.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai (II)**

1L Jes. 49:3, 5-6
Ps. 40:2+4ab, 7-8a, 8b-9, 10. - 8a+9a
2L 1. Kor. 1:1-3
Ev. Joh. 1:29-34

19.1. torstai, Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija, juhlapyhä

1L Sir. 45:12-20, 4-5 tai 1L Viis. 3:1-9
Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. - 6 tai Ps. 124:2-3, 4-5, 7b-8. - 7a
2L 2. Kor. 5:14-20 tai 2L Room. 8:31b-39
Ev. Joh. 4:34-39a tai Ev. Matt. 10:28-33

Rukous

Oi köyhyys, oi nöyryys!

Kaikkien Herra on kääritty kapaloihin,

Enkelten kuningas makaa seimessä.

Sinun pitäisi hävetä, tyydyttämätön ahneus!

Kuluta itsesi, maailmallinen ylpeys!

Tieto sopertaa, majesteetti kumartaa,

pieni on suunnatonta,

ja köyhä mies on rikas.

— Pyhä Antonius Padovalainen (k. 1231)

Rukouksen apostolaatti

Joulukuun 2022 rukouksen apostolaatin palsta

Joskus ihmiset väittävät, että "vain naiivit tunneihmiset, sellaiset, jotka eivät viitsi ajatella, voivat uskoa". Usko koskee aina koko ihmistä. Siksi uskossa täytyy olla kaikkia niitä tekijöitä, joista ihminen muodostuu, siis tunnettakin, mutta yhtä välttämättä myös ymmärrystä ja tahtoa.

Uskoa täytyy aina koetella ja syventää ymmärryksen avulla. Ihmisen taipumukset antavat oman leimansa hänen uskoonsa, onpa hän älyllinen, voimakas-tahtoinen tai tunnepitoinen. Jokaisella on sellainen usko, joka vastaa hänen luonteenlaatuaan, mutta kaikkien tekijöiden on aina oltava uskossa mukana.

Siksi kysy myös itseltäsi rehellisesti, eikö sinusta joskus salaisesti tunnu siltä, että olisit vapaampi ilman Jumalaa. Jumalaa voi vältellä seurausten vuoksi tai sen vuoksi, että tietää olevansa syyllinen.

Muistamme, että kristitty on realisti: hän ottaa huomioon tosiasiat – koko todellisuuden eikä vain osaa siitä. Kristityn näköpiiri ulottuu kauemmaksi kuin siihen, mikä näkyy, jopa kuolemankin toiselle puolelle. Kristittyä eivät siis ohjaa vain hänen inhimilliset kokemuksensa, vaan yhteys Jumalaan ohjaa hänen elämänsä, ja sen mukaisesti hän koettaa toimia. Oikeastaan joskus voi olla vain yksi synti: se, että ihminen torjuu Jumalan rakkauden.

Jeesus puhui vuorisaarnassa siitä, miten me voimme olla autuaita eli onnellisia. Hän opetti meille, että on vaikea tietää toisen ajatuksia mutta me voimme tehdä paljon omassa sydämessämme. Tämän kokemuksen jälkeen työskentely toisen ihmisen hyväksi on ensisijaisesti rakkauden hedelmää.

isä Stanisław Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Joulukuu

- Rukoilemme, jotta inhimillistä kehitystä edistävät vapaaehtoisjärjestöt löytäisivät ihmisiä, jotka sitoutuvat työskentelemään yhteisen hyvän puolesta, ja etsisivät jatkuvasti uusia kansainvälisen yhteistyön teitä.

December

- Vi ber att ideella organisationer som främjar mänsklig utveckling, finner personer villiga att engagera sig för det allmänna bästa och ständigt söker nya vägar till internationellt samarbete.

Tammikuu

- Rukoilemme kasvattajien puolesta, jotta he olisivat uskottavia todistajia, opettaisivat enemmän veljeyttä kuin kilpailua ja auttaisivat ennen kaikkea haavoittuvimmassa asemassa olevia nuoria.

Januari

- Vi ber att pedagoger kan bli trovärdiga vittnen, genom att lära ut medmänsklighet snarare än konkurrens och framförallt hjälpa de yngsta och mest sårbara.

Rukouksen apostolaatti 2023

SUOMI

TAMMIKUU

Rukoilemme kasvattajien puolesta, jotta he olisivat uskottavia todistajia, opettaisivat enemmän veljeyttä kuin kilpailua ja auttaisivat ennen kaikkea haavoittuvimmassa asemassa olevia nuoria.

HELMIKUU

Rukoilemme, että seurakunnat pitäisivät keskeisenä yhteyttä ja yhä enemmän olisivat uskon ja veljeyden yhteisöjä, jotka osoittavat vieraanvaraisuutta hädänalaisimpia kohtaan.

MAALISKUU

Rukoilemme niiden puolesta, jotka ovat kärsineet kirkon jäsenten aiheuttaman pahan vuoksi, jotta he voisivat löytää kirkosta itsestään konkreettisen vastauksen tuskaansa ja kärsimyksensä.

HUHTIKUU

Rukoilemme, että rauha ja väkivallattomuus leviäisivät vähentämällä aseiden käyttöä niin valtioiden kuin kansalaistenkin taholta.

TOUKOKUU

Rukoilemme, että kirkolliset liikkeet ja ryhmät löytäisivät evankelioimistehtävänsä uudelleen joka päivä ja palvelisivat karismoillaan maailman tarpeita.

KESÄKUU

Rukoilemme, että kansainvälinen yhteisö sitoutuisi konkreettisesti kidutuksen poistamiseen ja takaisi avun uhreille ja heidän perheilleen.

HEINÄKUU

Rukoilemme, että katolilaiset asettaisivat eukaristian vieton elämänsä keskipisteeksi, niin että se voi syvästi muuttaa ihmissuhteita ja avata heidät Jumalan ja veljiensä ja sisartensa kohtaamiseen.

ELOKUU

Rukoilemme, että Maailman nuortenpäivä Lissabonissa auttaisi nuoria lähtemään liikkeelle ja todistamaan evankeliumista omassa elämässään.

SYYSKUU

Rukoilemme niiden puolesta, jotka yhteiskunnassa elävät syrjäytyneinä epäinhimillisissä olosuhteissa, jotta instituutiot eivät unohtaisi heitä eikä heitä pidettäisi merkityksettöminä.

LOKAKUU

Rukoilemme kirkon puolesta, jotta se omaksuisi kuuntelemisen ja vuoropuhelun elämäntyylikseen joka tasolla ja Pyhän Hengen ohjaamana kulkisi kohti maailman periferioita.

MARRASKUU

Rukoilemme Pyhän isän puolesta, jotta hän tehtävänsä toteuttaessaan kaitsisi hänelle uskottua laumaa Pyhän Hengen avulla.

JOULUKUU

Rukoilemme, että vammaiset huomioitaisiin yhteiskunnassa ja että instituutiot edistäisivät inklusiivisia ohjelmia, joissa heidän aktiivista osallistumistaan arvostetaan.

SVENSKA

JANUARI

Vi ber att pedagoger kan bli trovärdiga vittnen, genom att lära ut medmänsklighet snarare än konkurrens och framförallt hjälpa de yngsta och mest sårbara.

FEBRUARI

Vi ber att församlingar i en anda av samhörighet välkomnar de mest behövande, och alltmer blir gemenskaper i tro och medmänsklighet.

MARS

Vi ber för de som utsatts för övergrepp av kyrkans medlemmar, låt dem inom kyrkan finna ett konkret svar på all smärta och lidande.

APRIL

Vi ber för spridandet av fred och icke-våld, genom att stater och folk minskar användningen av vapen.

MAJ

Vi ber att kyrkliga rörelser och grupper dagligen återupptäcker evangelisationens uppdrag, och ställer sina nådegåvor i tjänst till världens behövande.

JUNI

Vi ber att det internationella samfundet förpliktar sig att avskaffa tortyr och garanterar stöd åt offren och deras familjer.

JULI

Vi ber att katoliker ger eukaristin en central plats i livet, så att mötet med Gud kan förvandla mänskliga relationer på djupet.

AUGUSTI

Vi ber att världsungdomsdagarna i Lissabon kan hjälpa de unga att leva och vittna om Evangeliet.

SEPTEMBER

Vi ber att de som lever i samhällets utkanter under omänskliga förhållanden, inte anses mindre viktiga och inte blir förbisedda av samhällets institutioner.

OKTOBER

Vi ber att kyrkan gentemot världen låter sig ledas av den Helige Ande, och på alla nivåer antar lyssnandet och dialogen som föredöme.

NOVEMBER

Vi ber för påven, att han med den Helige Andes hjälp kan fullfölja sin mission och fortsätta ledsaga den hjord som anförtröts honom.

DECEMBER

Vi ber att personer med funktionsnedsättning är centrum för samhällets omsorger, och att deras aktiva deltagande i samhället värdesätts.

ENGLISH

JANUARY

We pray that educators may be credible witnesses, teaching fraternity rather than competition and helping the youngest and most vulnerable above all.

FEBRUARY

We pray that parishes, placing communion at the centre, may increasingly become communities of faith, fraternity and welcome towards those most in need.

MARCH

We pray for those who have suffered harm from members of the Church; may they find within the Church herself a concrete response to their pain and suffering.

APRIL

We pray for the spread of peace and non violence, by decreasing the use of weapons by States and citizens.

MAY

We pray that Church movements and groups may rediscover their mission of evangelisation each day, placing their own charisms at the service of needs in the world.

JUNE

We pray that the international community may commit in a concrete way to ensuring the abolition of torture and guarantee support to victims and their families.

JULY

We pray that Catholics may place the celebration of the Eucharist at the heart of their lives, transforming human relationships in a very deep way and opening to the encounter with God and all their brothers and sisters.

AUGUST

We pray the World Youth Day in Lisbon will help young people to live and witness the Gospel in their own lives.

SEPTEMBER

We pray for those persons living on the margins of society, in inhumane life conditions; may they not be overlooked by institutions and never considered of lesser importance."

OCTOBER

We pray for the Church, that she may adopt listening and dialogue as a lifestyle at every level, and allow herself to be guided by the Holy Spirit towards the peripheries of the world.

NOVEMBER

We pray for the Holy Father; as he fulfils his mission, may he continue to accompany the flock entrusted to him, with the help of the Holy Spirit.

DECEMBER

We pray that people living with disabilities may be at the centre of attention in society, and that institutions may offer inclusive programmes which value their active participation.

ANGELUS

NEITSYT MARIAN PERISYNNITTÖMÄN SIKIÄMISEN JUHLAPYHÄNÄ 8.12.202

Rakkaat veljet ja sisaret, hyvää päivää ja hyvää juhlaa!

Tämän juhlapyhän evankeliumi tuo meidät Marian kotiin kertoen meille Herran syntymän ilmoittamisesta (vrt. Luuk. 1:26-38). Enkeli Gabriel tervehtii Neitsyttä näin: "Ole tervehditty, Maria, sinä *armon saanut!* Herra kanssasi!" (j. 28). Häntä ei kutsuta omalla nimellään Maria, vaan uudella nimellä, jota hän ei tuntenut: armon saanut, täynnä armoa. Täynnä armoa, ja siksi vailla syntiä, on nimi jonka Jumala hänelle antaa ja jonka vuoksi vietämme tänään juhlaa.

Ajatelkaamme Marian hämmennystä: vasta silloin hän löysi todellisen identiteettinsä. Kutsuamalla häntä tuolla nimellä Jumala paljastaa hänelle suuren salaisuuden, jota hän aiemmin ei tuntenut. Jotakin samanlaista voi tapahtua meilekin. Missä mielessä? Siinä mielessä, että me syntisetkin olemme saaneet alussa lahjan, joka täytti elämämme, kaikkein suurimman hyvän: olemme saaneet alkuperäisen armon. Puhumme paljon alkusynnistä, mutta olemme saaneet myös alkuperäisen armon, josta usein emme ole tietoisia.

Mistä on kyse, mikä tuo alkuperäinen armo on? Se jonka saimme kastepäivänämme. Sitä meidän on hyvä muistaa ja myös juhla! Kysyn teiltä: tuo kastepäivänä saatu armo on tärkeä, mutta kuinka moni teistä muistaa kasteensa päivämäärän? Miettikääpä sitä. Jos ette muista, kysykää kotiin palattuanne kummilta, isältä tai äidiltä: "Milloin minut kastettiin?". Tuo päivä on suuren armon päivä, elämän uuden alun päivä, sen alkuperäisen armon päivä, joka meillä on. Jumala laskeutui elämäämme tuona päivänä, ja meistä tuli ikuisesti hänen rakkaita lapsiaan. Siinä on alkuperäinen kauneutemme, josta iloita! Tänään Maria, sen armon yllättämänä joka teki hänestä kauniin elämän ensi hetkestä alkaen, johdattaa meidät ihmettelemään kauneuttamme. Voimme ymmärtää sen ajatteleamalla valkoista kastepukua. Se muistuttaa meille, että sen pahan alla, jolla olemme tahranneet itsemme vuosien varrella,

meissä on hyvyys, joka on kaikkea tapahtunutta paha suurempi. Kuulkaamme sen kaiun, kuunnelkaamme Jumalan sanovan: "Poikani, tyttäreni, rakastan sinua ja olen kanssasi aina, olet minulle tärkeä, elämäsi on arvokas." Kun asiat eivät suju ja lannistumme, kun masennumme ja olemme vaarassa ajatella olevamme tarpeettomia ja täynnä virheitä, ajatelkaamme tätä: alkuperäistä armoa. Jumala on kanssamme, Jumala on kanssani tuona päivänä. Ajatelkaamme tätä.

Tänään Jumalan sana opettaa meille toisenkin tärkeän asian: että kauneutemme varjelemisella on hinta, se vaatii taistelua. Evankeliumi osoittaa meille Marian rohkeuden, kun hän vastasi Jumalalle "kyllä", valitsi *Jumalan riskin*. Ensimmäisen Mooseksen kirjan teksti alkusynnistä puhuu meille taistelusta kiusaajaa ja hänen houkutusiaan vastaan (vrt. 1. Moos. 3:15). Mutta kokemuksestakin sen tiedämme, me kaikki: vaatii vaivaa valita hyvä, vaatii vaivaa varjella sitä hyvää joka meissä on. Ajatelkaamme, kuinka monesti olemme tuhlanneet sen antamalla periksi pahan houkutusille, ajamalla omaa etuamme tai tekemällä jotain joka myrkyttää sydämämme; tai tuhlaamalla aikaa turhiin ja vahingollisiin asioihin, lykäten rukousta tuonnetuksi, tai sanoen "en voi" sille joka meitä tarvitsi, vaikka olisimme voineet.

Mutta kaiken tämän edessä meillä on tänään hyvä uutinen: Maria, historian ainoa ihmisolento ilman syntiä, on kanssamme taistelussa, hän on sisaremmen ja ennen kaikkea Äitimme. Me, joiden on vaikea valita hyvä, voimme *uskoa itsemme hänelle*. Uskoutuen hänelle, pyhittäen itsemme hänelle, voimme sanoa: "Äiti, ota minua kädestä ja ohjaa sinä minua: sinun kanssasi minulla on enemmän voimaa taistella paha vastaan, sinun kanssasi löydän uudelleen alkuperäisen kauneuteni." Uskokaamme itsemme Marialle tänään, joka päivä, toistaen: "Maria, uskon sinulle elämäni, perheeni, työni, uskon sinulle sydämeni ja taisteluni. Pyhitän itseni sinulle." Perisyntinön Neitsyt Maria auttakoon meitä varjelemaan kauneuttamme pahalta.

Franciscus

Joulun salaisuus on siinä, että kaiken olevaisen salattu alkulähde ja päämäärä ottaa näkyvän muodon seimen lapsessa.

Kuulummeko me maailmaan?

J O U L U N K O S M I S - E K O L O G I N E N S A N O M A

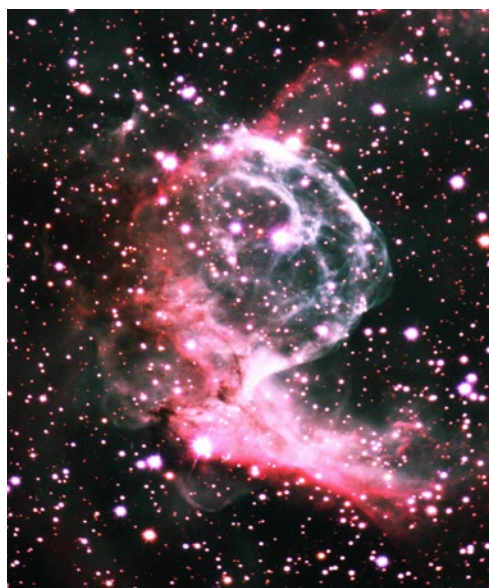
JOULUN SALAISUUS

Joulun prefaatio, joka johdattaa meidät joulumessuissa *Sanctus*-hymniin, tiivistää upeasti joulun mysteerin. Paavi ja kirkonopettaja Leo Suuren (k. 461) opeutukseen tukeutuen siinä kiitetään Isää Jumalaa näillä sanoilla: ”Sillä lihaksi tulleen Sanan salaisuuden kautta on sinun kirkkautesi uusi valkeus koittanut sielumme silmille, jotta tuntiessamme Jumalan näkyväisesti meidät vedettäisiin hänen kauttaan näkymättömien rakkauteen” (*Quia per incarnati Verbi mysterium nova mentis nostrae oculis lux tuae claritatis infulsit: ut, dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur*).

Joulun salaisuus on siinä, että kaiken olevaisen salattu alkulähde ja päämäärä ottaa näkyvän muodon seimen lapsessa. Jumalaa ei enää tarvitse etsiä kaukaa äärettömyydestä, vaan hän on tullut luoksemme Jeesuksessa Kristuksessa. Transsendentti Jumala itse asuu valossa, jota kukaan ei voi lähestyä, saati nähdä (vrt. 1. Tim. 6:16), mutta silti hän salatulla tavalla antaa itsensä kokonaan meille Pojassaan Kristuksessa. Katsellessamme Marian kansa joulun lapsen kasvoja, katselemme samalla Isän Jumalan ääretöntä rakkautta maailmaa kohtaan (vrt. Joh. 3:16). Maria opastaa meidät tosi kristilliseen *visio beatificaan*, Jumalan autuaaseen katseluun, niin kuin Giotto unohuttomasti esittää Cappella degli Scrovegnin joulufreskossa.

SYVÄINKARNAATIO

Joulun ilmoitus ihmisiä rakastavasta Jumalasta on niin käsittämättömän ihmeellinen, suorastaan vallankumouksellinen ihmiskunnan uskonnollisessa evoluutiossa, että kiinnitymme helposti Betlehemin lapsen niin totaalisesti, että näköpiirimme voi kaventua kaikelta muulta Jumalan toiminnalta. Varsinkin moderni eurooppalainen

kristillisuus on pitkälti keskittynyt juuri Jeesuksen hahmoon ja hänen ja yksittäisen uskovan väliin suhteeseen. Angelus Silesiuksen sanoin Jumalan Sanan historiallisella syntymisellä Betlehmissä ei olisi mitään väliä, jos hän ei myös synny minun sydämessäni.

Tällainen omakohtainen hengellisyys on arvokasta ja oikeaa, mutta samalla on hyvä muistaa, että Uuden testamentin näkökulma joulun salaisuuteen on paljon laajempi, suorastaan kosminen. Etenkin Johanneksen evankeliumi (vrt. Joh. 1:1–18) sekä Efesolaiskirje (vrt. Ef. 1:3–14) ja Kolossalaiskirje (vrt. Kol. 1:15–20) esittävät Jumalan lihaksi tulemisen mysteerin koko maailmankaikkeutta koskevana todellisuutena. Kristuksessa kaikki on luotu, hän pitää kaiken koossa ja hänessä kaikki saa täyttymyksensä. Kristukseen tiivistyy Jumalan läsnäolo tässä maailmassa (vrt. Ef. 1:10). Samaten koko luomakunta huokaa ja vaikeroi odottaessaan lopullista lunastustaan Kristuksessa (vrt. Room. 8:22). Näin Jumalan kirjoitettu sana avaa todella kosmisen näkökulman inkarnaati-

oon eli Jumalan lihaksi tulemiseen. Seimen lapsi ei ole vain inhimillisen historian vaan koko universumin kehityksen keskus ja käännekohta.

Uusimmassa teologisessa keskustelussa puhutaan ”radikaalista” tai ”syväinkarnaatiosta” (*deep incarnation*). Käsitteen avulla pyritään tutkimaan sitä, miten kolmiyhteinen Jumala on kaikessa läsnä ja miten hänen lunastuksensa koskee koko maailmankaikkeutta. Erityisesti luonnontieteiden upea kehitys viime vuosikymmeninä sekä ikävä kyllä myös laajeneva ekologinen katastrofi haastavat meitä kristittyjäkin ajattelemaan uudestaan luontosuhteemme. Tunnistammeko todella Jumalan rakastavan ja armahtavan läsnäolon kaikessa olevassa ja elämmekö tätä kunnioittaen ja Luojan kanssa yhteistyötä tehden? Onko hetkellinen olemassaolomme tällä planeetalla siunaukseksi muulle luonnolle? Australialainen pappi ja teologi Denis Edwards tarjoaa hienon yleisesityksen syväinkarnatorisesta keskustelusta kirjassaan *Deep Incarnation: God's Redemptive Suffering with Creatures*.

Mikä on sitten maailmankaikkeuden syväinkarnaation ja Jeesus Nasaretilaisen välinen suhde? Tiivistyykö Jeesuksessa ehkä se inkarnatorinen kehityskulku, joka muutenkin on käynnissä universumissa? Pikemminkin toisin päin: kohdattuumme Jeesuksen ja tultuamme kasteessa liitetyksi hänen yhteyteensä opimme vähitellen näkemään, kuinka sama Jumalan lihaksi tulemisen salaisuus on kätkeytynä kaikkialla maailmassa, pienimmistä atomihiukkasista suurimpiin galakseihin ja näkymättömistä pieneliöistä sinivalaisiin. Jumala on aina suurempi kuin voimme kuvitellakaan, mutta juuri siksi hän voi olla läsnä kaikkialla, myös siellä, mistä emme ole tottuneet häntä etsimään. Koko Kristus, *Christus totus*, kattaa koko maailmankaikkeuden.

Tuntuu siltä, että tämänkin teologisen kysymyksen suhteen sääntökuntalaisajattelijat uskaltauvat astua rohkeimmin peremmälle ole-

massaolon äärettömään mysteeriin. Kun on omistanut koko elämänsä lihaksi tulleen Sanan salaisuudelle, on ehkä valmiimpi näkemään saman salaisuuden toiminnan kaikkialla luomakunnassa. Sellaiset sääntökuntalaisteologit kuin Ilija Delio, Elizabeth Johnson, Ivan Nicoletto ja Richard Rohr tarjoavat inspiroivia virikkeitä syväinkarnaation omakohtaiseen tutkiskeluun – varsinkin kun tällaisen hengellisen tutkimuseikkailun ankkuroi vankkaan sakramentaaliseen elämään, etenkin säännölliseen pyhän messun viettoon. Keskustelut veli Ivanin kanssa kuluneena syksynä Incarnation Monasteryssä Berkeleyssä avasivat itselleni valtavan kiehtovia näkökulmia joulun salaisuuteen ja syväinkarnaatioon, ei ainoastaan teoreettisena käsitteenä vaan käytännössä elettyinä todellisuutena.

ME KUULUMME MAAILMAAN

Syväinkarnatorisen tietoisuuden elvyttäminen on sitäkin tärkeämpää, koska nyky maailmassa on levinnyt laajalti hyvin toisenlainen ajattelutapa maailmankaikkeuden luonteesta ja ihmisen paikasta siinä. Perinteisen luonnontieteen mekaaninen metodi on opettanut meitä tarkastelemaan

ainetta hengettömänä massana, jota sokeat luonnonlait vastustamattomasti ohjailevat. Eläinten kasvava itsetietoisuus ja ihmisten ajattelukyky näyttävät tässä valossa (tai pimeydessä) vain maailmankaikkeuden kellokoneiston satunnaisena sivutuotteena. Ei ihme, että monet nyky maailmassa kyseenalaistavat sen, kuuluuko ihminen ylipäänsä tähän maailmaan missään syvemässä merkityksessä. Henkinen anomia, mielekkyyden puute, vaivaa nyky maailmaa. Tämä on havaittavissa kaikilla elämän osa-alueilla politiikasta talous- ja koulujärjestelmäämme.

Uskon, että tällainen ajattelutapa on perimiltään myös aiheuttamamme ympäristökatastrofin taustalla. Toisin kuin usein väitetään, perinteiset uskonnot ovat aina painottaneet ihmisen vastuuta luomakunnasta, joka varsinaisesti kuuluu Luojalles ja on meillä vain ikään kuin lainassa (vrt. 1. Moos. 2:15). Ei toisen omaa voi tuhota, vaikka se hetkellisesti meidän hallinnassamme olisikin. Jos sitä vastoin alamme ajatella, ettei luonnon toiminnassa ole mitään syvempää, transsendenttia, merkitystä, niin voimme helposti alkaa käyttää sitä itsekkäästi vain omaksi hetkelliseksi hyödyksemme (vrt. 1. Kor. 15:32–34). Ikävä

kyllä juuri näin kävi länsimaisen moderniteetin aikana, minkä seurauksena maapallolla on nyt käynnissä suurin sukupuuttoaalto 65 miljoonaan vuoteen.

Joulun salaisuuden valossa maailmankaikkeuden luonne ja meidän suhteemme siihen näyttävät kovin eri lailla. Kaikki oleva on saanut alkunsa transsendentista Jumalasta. Joulun mysteeri vakuuttaa kuitenkin meille, ettei tämä olevaisen alkulähde ole halunnut jäädä luomakuntansa ulkopuolelle vaan on päättänyt johdattaa kaiken olevan pelastavaan yhteyteensä. Maailmankaikkeus on syvärakenteeltaan mielekäs ja tarkoituksenmukainen. Näin kristillinen ilmoitus vakuuttaa meille, että universumin on alusta alkaen ollut tarkoitus tuottaa sellaisia olentoja, jotka voivat tietoisesti tunnustaa Luojan ja antautua hänelle. Tässä on ihmisen olemassaolon lopullinen tarkoitus, hänen papillinen tehtävänsä. Tämän vuoksi meidän kuuluu olla maailmassa.

Tässä pitää olla tarkkana. Tarkoitus ei ole mitenkään kyseenalaistaa kosmologian ja evoluutiobiologian tutkimustuloksia sinänsä. Itse asiassa katolisen kirkon uskoa tunnustavan ei tulisi

Jatkuu seuraavalla sivulla

julkisesti kyseenalaistaa nykytieteen yleisesti hyväksytyjä totuuksia, koska se asettaisi kirkon uskon vain tarpeettomasti naurunalaiseksi yleisessä tietoisuudessa. Näin on esittänyt esim. kardinaali ja kirkon yleiskatekismuksen päätoimittaja Christoph Schönborn Tuomas Akvinolaisen opetukseen tukeutuen (vrt. *De potentia Dei*, IV, 1).

Syväinkarnaatioissa on kyse tieteen tulosten tulkinnasta. Se haastaa meitä pohtimaan, millä tavoin kolmiyhteinen Jumala on läsnä maailmankaikkeutemme kehityksessä, jonka mittasuhteet ovat päätähuimaavia (13,7 miljardia vuotta, satoja miljardeja galakseja, lukemattomia tähtiä ja planeettoja...). Samaan aikaan meille on ilmoitettu, että Jumalan huolenpito kattaa niin taivaan linnut kuin kedon kukatkin (vrt. Matt. 6:25–30). Joulun salaisuudessa äärettömyys ja äärellisyys, ikuisuus ja ajallisuus, yhdistyvät erottamattomasti, kun Jumalan Sana tulee lihaksi, yhdeksi meistä. Tämän jos jonkin pitäisi innostaa meidät elämään vastuullisesti luomakunnassa, joka ei ole omamme mutta johon silti Jumalan tahdosta kuulumme. Jollakin tavalla Jumalan suunnitelma on koota koko luomakunta yhteen Pojassaan, Karitsassa, joka on ollut teurastettuna maailman luomisesta alkaen (vrt. Ilm. 13:8). Tähän liittyy myös kirkon mysteeri ”mitä läheisimmän Jumala-yhteyden ja koko ihmiskunnan ykseyden” merkinä ja välikappaleena, niin kuin Vatikaani II:n kirkkokonstituutio *Lumen gentium* asian ilmaisee.

Valtavan mielenkiintoista on sellainen kosmologinen tutkimus, jossa maailmankaikkeuden kehitystä ei tarkastella tietoisuudesta erillään vaan järjen ja ajattelun mahdollisuus otetaan lähtökohtaisesti huomioon. Näin universumi ei enää näyttäydäkään sokeana kellokoneistona vaan dynaamisena tarinana. Maailmankaikkeuden alkutilanne ei mekanistisesti määrää sen myöhempää kehitystä vaan sen tulevaisuus on radikaalisti avoin. Tällaista lähestymistapaa on kehitellyt esim. San Franciscossa työskentelevä kosmologi Brian Smith yhteistyössä teologien ja uskontotieteilijöiden kanssa. Maailmankaikkeus yllättää, se luo uutta, yhä kasvavaa moninaisuutta ja olevaisen verkostoa, johon me ihmisetkin kuulumme. Tieteiden kehittyessä opimme vähitellen lukemaan uutta kosmista tarinaa yhä paremmin ja löytämään oman paikkamme siinä. Tällaisesta näkökulmasta arvostettu fyysikko Freeman Dyson totesi jo aikoinaan, että mitä enemmän hän tutkii maailmankaikkeutta ja sen rakennetta, sitä enemmän hän saa todisteita siitä, että se on jollain tapaa tiennyt, että me ihmiset olemme tulossa. Kristityn on helppo yhtyä tähän ajatukseen joulun salaisuuden inspiroimana (vrt. Ef. 1:4).

Tällainen ajattelu on vielä vähemmistössä konservatiivisessa ja edelleen varsin materialistisessa tiedeyhteisössä, mutta uskon, että etene-

vä ympäristötuho viimeistään pakottaa meidät kaikki pohtimaan syvemmin suhdettamme ympäröivään maailmaan. Emme ole irrallaan maailmankaikkeuden kehityskulusta vaan osallistumme orgaanisesti olemassaolon mysteeriin. Näin myös uskonnot ja hengellisyys tulevat jälleen relevanteiksi modernin länsimaisen materialismin ja kulutuskeskeisyyden paljastettua tyhjyytensä ja tuhoisuutensa.

JOULUN KUTSU KOSMIS- EKOLOGISEEN KÄÄNTYMYKSEEN

Joulupäivän lukupalveluksessa kirkko tarjoaa meille Leo Suuren saarnan, jossa hän kehottaa kristittyjä tunnustamaan äärettömän arvokkuutensa Jumalan lapsina (ravisuttavat *Agnosce, o Christiane, dignitatem tuam*). Kasteessa meidät on totisesti liitetty Kristuksen ruumiiseen ja olemme näin tulleet osallisiksi jumalallisuudesta luonnosta, kun Pyhä Henki on asettunut asumaan meihin. Älkäämme siis enää astuko takaisin synnin pimeyteen vaan kulkekaamme eteenpäin valon lapsina, Leo kirjoittaa.

Ihmiskunnan nykyisessä tilanteessa Leon sanat saavat kuin itsestään kosmis-ekologisen tulkinnan. Meissä ihmisissä maailmankaikkeuden luova energia on tullut tietoiseksi itsestään. Emme voi supistaa universumin dynamiikkaa itseemme, mutta me voimme heijastaa sitä itsesämme ja olla osa sen yhä jatkuvaa laajentumista ja moninaistumista. Kristittyinä olemme saaneet

armon nähdä koko olevaisen alkulähteen ja päämäärän loistavan seimen lapsen kasvoilla. Näin joulun salaisuus kutsuu meitä kulkemaan yhdessä koko ihmiskunnan kanssa kohti kestäväää ja muun luonnon kanssa sopusoinnussa elävää ihmisyyttä, jotta koko luomakunta voisi yhä moninaisemmin ja kauniimmin ylistää Luojaansa.

Alpo Penttinen, Roma

Lisälukemista

- Delio, Ilia, OFM, *The Emergent Christ: Exploring the Meaning of Catholic in an Evolutionary Universe*, Orbis Books, Maryknoll, NY 2011.
- Edwards, Denis, *Deep Incarnation: God's Redemptive Suffering with Creatures*, Orbis Books, Maryknoll, NY 2019.
- Haught, J.F., *The New Cosmic Story: Inside Our Awakening Universe*, Yale University Press, New Haven, CT 2017.
- Johnson, Elizabeth A., CSJ, *Ask the Beasts: Darwin and the God of Love*, Bloomsbury, London 2014.
- Nicoletto, Ivan, OSB Cam, *Journey of Faith, Journey of the Universe: Lectionary and the New Cosmology*, Liturgical Press, Collegeville, MN 2015.
- Rohr, Richard, OFM, *Universaali Kristus*, Basam Books, Helsinki 2021.
- Schönborn, Christoph, OP, *Chance or Purpose? Creation, Evolution and a Rational Faith*, Ignatius Press, San Francisco, CA 2007.
- Swimme, Brian Thomas & Tucker, Mary Evelyn, *Journey of the Universe*, Yale University Press, New Haven, CT 2011.

EN JULHÄLSNING FRÅN BISKOP EMERITUS

Bästa stiftsbor och vänner,

För flera år sedan, när jag var kyrkoherde i S:t Henriks katedralförsamling, inträffade något som gjorde många ledsna. En ursulinsyster som hade gått till kyrkan som för att ordna med blommorna kom till prästgården och berättade att Jesusbarnet hade försvunnit ur julkrubban. Jag gick genast till kyrkan och kunde konstatera att någon uppenbarligen hade stulit Jesusbarnet. Vad ska vi nu göra? Fader Guy var på väg till Frankrike och lovade återvända med en lämplig ersättande staty till krubban. Men det fanns en annan möjlighet. En av ministranterna föreslog att vi skulle bjuda in en journalist från kvällstidningen Ilta-Sanomat för att göra en artikel om stölden. Vi ringde upp tidningen och strax dök en redaktör med fotograf upp för att göra en intervju om fallet. Följande dag skulle artikeln publiceras i tidningen.

Följande morgon ringde handelsmannen i butiken Arkadian valinta till mig och sa att han hade sett bilden i tidningen och att han hade fått en "docka" som såg ut som den på bilden. Han bad mig ta en titt på den. Jag tog spårvagnen till Arkadiagatan och möttes först av en kassافرöken med ett stort leende. Köpmannen förde mig sedan till ett lagerrum och ur en låda lyfte han upp vårt Jesusbarn och frågade om det var det föremål vi saknade? Glad bekräftade jag att så var fallet. Mannen undrade då om jag säkert var en kyrkoherde, men jag försäkrade att jag var det. Han la Jesusbarnet i en plastkasse och jag gick till kassan och köpte en tidning. Artikeln fanns på första sidan! Fröken i kassan berättade att en hemlös person som ofta stack sig in hos dem

hade påstått sig ha tillverkat barnstatyn själv. Han erbjöd den som gåva och bad om tobak i motgåva. I spårvagnen på väg tillbaka till prästgården märkte jag att flera andra passagerare satt och läste förstasidesnyheten i dagens tidning. Jag var frestad att ta upp Jesusbarnet ur kassen, men jag lät bli.

Först efter att statyn redan var funnen gjorde jag en brottsanmälan till polisen. Polisen visste genast vem gärningsmannen var. Redaktören bjöds in på nytt och han gjorde en uppföljning om att Jesusbarnet hade kommit till rätta. Efter att ha hört om fallet sa en äldre församlingsmedlem: "Vilken härlig julberättelse!" Jag var inte helt av samma åsikt.

Den fråga som jag ställde mig och som många andra också undrade var: Vad är julen utan Jesusbarnet? Det finns mycket i julen som distraherar oss. Den finska julsången "Me käymme joulun vietothon" lyfter upp det med en något skrämmande rad: "Laps' hanken hukkuu, unhoittuu", på svenska ungefär "I snön faller barnet och glöms bort".

Vi ska inte glömma bort Jesus! Låt oss gå och titta honom, be till honom och tillbe honom. Han är Guds Son och Faderns frälsande gåva till oss!

Jag önskar er alla en välsignad och glad Kristi födelse!

+ Teemu Sippo SCJ

Biskop emeritus av Helsingfors

CHRISTMAS GREETINGS FROM THE BISHOP EMERITUS

Dear Members of the Diocese and Friends,

Years ago, when I was still the Pastor of St. Henry's Cathedral Parish, something took place that for many caused upset. An Ursuline Sister, who had gone to arrange the flowers, came to the rectory to tell us that Baby Jesus had disappeared from the manger. I went right away to the church, only to find out that the Christ Child had obviously been stolen. What were we to do? Fr. Guy was about to travel to France, and promised to bring a statue for the manger upon his arrival. But then we had another thought: an altar server suggested that we invite a reporter from Ilta-Sanomat to write a story about the theft. We called the paper. Shortly thereafter, a reporter and a photographer arrived to interview us about the occurrence. A story was to appear in the paper the following day.

The following morning we received a phone call from the owner of the "Arkadian Valinta" shop, who told us that he had seen the picture in the paper, and that he had received a "doll" identical to the photograph. He asked us to come see it. I took the tram to Arkadiankatu and first saw the cashier who had a wide smile on her face. The stocky shop owner led me to the storage room, dug our Child Jesus out of a box, and asked me whether this was the object that had disappeared. I gladly told him it was indeed. Yet, he started to doubt whether I actually was the Pastor, but I reassured him that I was. He placed Baby Jesus in a plastic bag and I walked to the cash register and purchased

the afternoon paper. The story was on the front page! The cashier explained that a vagrant who often visited their shop had claimed to have made the statue himself. He had offered it as a gift and had requested some cigarettes in return. I took the tram back to the rectory and noticed how many were reading the front page of the paper. I was tempted to show them Baby Jesus, but decided against the idea.

Only after finding of the statue did I have the time to make a police report. The police right away knew the identity of the thief. The reporter was again invited and he wrote another story, this time about the finding of the statue. After hearing about it all, an older member of the parish blurted out, "What a wonderful Christmas story!" I did not completely agree.

The question, which spontaneously arose in me, as well as in many others, was: what is Christmas without the Child Jesus? There are so many things in the celebration of Christmas that lead our thoughts elsewhere. Due to this, the following frightening sentence is found in a Finnish Christmas carol: "the child is lost in the snow, forgotten."

Let us not forget Jesus! Let us go see Him, to pray to and adore the Son of God. He is the saving gift to us from the Father.

I wish you a blessed and joyful celebration of the birth of the Lord!

+ Teemu Sippo SCJ

Bishop Emeritus of Helsinki

Kun joulu hiipii adventin aikana sydämiimme,
on aiheellista kysyä millaiselle kuninkaalle olemme
valmistamassa sijaa sisimpäämme?

ADVENTTIMIETISKELY

JEEBUS-LASTA

ODOTTAESSAMME

ADVENTTIMIETISKELY

Suomessa asuvien ihmisten on miltei mahdoton välttyä adventtina kuulemasta Vexi Salmen sanoittamaa kaunista joululaulua, *Näin sydämeeni joulun teen ja mieleen hiljaiseen taas Jeesus-lapsi syntyy uudestaan*. Laulu kutsuu rauhalliseen ja syvälliseen Jeesuksen kohtaamiseen. Jeesus-lapsen kohtaaminen rauhoittaa mielen ja saa yhä uudestaan ja uudestaan vuoden perään sydämen sykkimään ilosta.

Kun joulu hiipii adventin aikana sydämiimme, on aiheellista kysyä millaiselle kuninkaalle olemme valmistamassa sijaa sisimpäämme? Jumalamme on kuningas, kaikkivaltias koko maailman kaikkeuden hallitsija. Tosiaan, hän on majesteettinen, suuri ja mahtava. Kaikkien on polvistuttava hänen edessään ja jokaisen kielet on tunnustettava: Jeesus Kristus on Herra (Fil.2:10,11).

ISÄ JEAN CLAUDE vietti kanssamme Porvoon diasporassa messun kirkkovuoden 34. sunnuntaina; pyhäpäivän otsikko on Kristus, kaikkeuden kuningas. Saarnassaan hän korosti erityisesti, että meidän Herramme on kaikkeuden kuninkaan palveleva Jumala, ihmistä rakastava Jumala. Tämä painui mieleeni. Ennen ensimmäisen ehtoollisen asettamista Herramme pesi opetuslastensa jalat ja kutsui oppilaitaan ystävikseen. Hän antoi meille esimerkin ja uuden käskyn kehoittaen ”rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toistan-

ne” (Joh.13:34). Kaikkivaltias on lempeä ja nöyrä. ”Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudestaan olla Jumalan vertainen vaan luopui omastaan” (Fil.2:6,7a).

Olen äskettäin tutustunut Jeesus-lapsen Teresan (1873-1897, kirkonopettaja vuodesta 1997) Viimeisiin keskusteluihin. Jeesus-lapsen Teresa haluaisi viedä meidät Nasaretiin Jeesus-lapsen luo, jotta tuntisimme kuinka kaikkivaltias kuningas rakastaa ihmisiä ja tulee meidän luok-

semme keskelle tavallista, arkista elämäämme.

Sairasvuoteellaan tämä kirkonopettaja lausuu sisarilleen:

”Miten ihmeellistä olisi kuulla sitten taivaassa kaikki, mitä pyhässä perheessä tapahtui! Kun pikku Jeesus alkoi varttua, hän ehkä näki pyhän Neitsyen paastoavan ja sanoi hänelle: ”Minäkin haluaisin paastota.” Ja pyhä Neitsyt vastasi: ”Ei, pikku Jeesukseni, olet vielä liian pieni, sinulla ei ole voimia.” Tai ehkä hän ei uskaltanut vastustaa Jeesusta.

Entä sitten hyvä Joosef! Oi kuinka minä häntä rakastan! Hän ei voinut paastota töittensä vuoksi.

Näen kuinka hän tekee työtä, pyyhkii sitten aina välillä otsaansa. Oi kuinka hän sääliittää minua! Kuinka hän osoittaa minulle, että heidän elämänsä on yksinkertaista!

Kylän naiset tulivat puhumaan tuttavallisesti pyhän Neitsyen kanssa. Joskus he pyysivät, että hän antaisi pienen Jeesuksen heidän hoiwiinsa, leikkimään heidän lastensa kanssa. Ja pieni Jeesus katsoi pyhää Neitsyttä nähdäkseen, saisiko hän mennä. Joskus nämä hyvät vaimot

menivät suoraan Jeesus-lapsen luokse ja sanoivat Hänelle yksinkertaisesti: ”Tule leikkimään poikani kanssa.”

... Kun ajattelen pyhää perhettä, minulle tekee hyvää se, että voin kuvitella aivan tavallista elämää. Ei ollenkaan sitä, mitä meille kerrotaan tai oletetaan, esimerkiksi että Jeesus-lapsi muovasi savesta lintuja ja puhalsi sitten niihin, niin että ne alkoivat elää. Oi! Mutta ei, ei pieni Jeesus ei tehnyt tuollaisia hyödyttömiä ihmeitä vain äitinsä iloksi.

Miksei heitä kuljettanut Egyptiin ihme, joka olisi ollut paljon tarpeellisempi ja niin helppo Jumalan tehdä? Silmänräpäyksessä he olisivat olleet perillä. Mutta ei, kaikki heidän elämässään tapahtuu niin kuin meidän elämässämme.

Miten paljon vaivaa, pettymyksiä! Kuinka monta kertaa ihmiset tekivät valituksia hyvälle pyhälle Joosefille! Kuinka monta kertaa hänelle kieltäydettiin maksamasta palkkaa työstä! Oi! Kuinka hämmästyneitä me olisimme, jos vain tietäisimme kuinka paljon heidän täytyi kärsiä!”

RAKAS JEESUS-LAPSI! Sinä tulet joka joulu uudestaan luoksemme juurtuaksesi yhä syvemälle sydämiimme, sinä olet yhtä aikaa Jumalan ainokainen Poika jumalallisessa majesteettisuudessa ja samalla nöyrä kaikkien palvelija ja valmis antamaan kaikkesi, jotta pelastuisimme meille. Sinun puoleen kurottaudumme iloiten ja ylistäen yhtyen Jeesus-lapsen litaniaan:

Herra armahda. – Herra armahda.
Kristus armahda. – Kristus armahda.
Herra armahda. – Herra armahda.

Kristus kuule meitä. – Kristus kuule rukouksemme.

Taivaallinen Isä, Jumala – armahda meitä.

Poika, maailman lunastaja, Jumala – armahda meitä.

Pyhä Henki, Jumala – armahda meitä.

Lapsi, elävän Jumalan Poika – armahda meitä.

Lapsi Neitsyt Marian Poika – armahda meitä.

Lapsi, ennen kointähden sarastusta syntynyt – armahda meitä.

Lapsi, lihaksi tullut Sana – armahda meitä.

Lapsi, Isäsi viisaus – armahda meitä.

Lapsi, Isäsi ainosyntynen Poika – armahda meitä.

Lapsi, äitisi esikoinen – armahda meitä.

Lapsi, Isäsi kuva – armahda meitä.

Lapsi, äitisi alkua – armahda meitä.

Lapsi, äitisi kunnia – armahda meitä.

Lapsi, Isäsi vertainen – armahda meitä.

Lapsi, kaikessa äidillesi kuuliainen – armahda meitä.

Lapsi, Jumalamme – armahda meitä.

Lapsi, veljemme – armahda meitä.

Lapsi, kehdoissa itkevä – armahda meitä.

Lapsi, tietäjien kaipuun kohde – armahda meitä.

Lapsi, täynnä palavaa intoa Isäsi kunniaksi – armahda meitä.

Lapsi, voimattomuudessa kaikkivoipa – armahda meitä.

Lapsi, heikkoudessa voimallinen – armahda meitä.

Lapsi, kaikkien armolahjojen aarrekammio – armahda meitä.

Lapsi, puhtaan rakkauden lähde – armahda meitä.

Lapsi, armon maan päälle palauttanut – armahda meitä.

Lapsi, enkelten johtaja – armahda meitä.

Lapsi, patriarkkojen vesa – armahda meitä.

Lapsi, profeettojen sana – armahda meitä.

Lapsi, pakanoitten kaipaus – armahda meitä.

Lapsi, paimenten ilo – armahda meitä.

Lapsi, tietäjien valo – armahda meitä.

Lapsi, lasten pelastus – armahda meitä.

Lapsi, vanhurskaitten odotus – armahda meitä.

Lapsi, kirkon opettajien mestari – armahda meitä.

Lapsi, kaikkien pyhien ilo – armahda meitä.

Jumalan karitsa, joka pois otat maailman synnit, – säästä meitä, Jeesus.

Jumalan karitsa, joka pois otat maailman synnit, – kuule rukouksemme, Jeesus.

Jumalan karitsa, joka pois otat maailman synnit, – armahda meitä, Jeesus.

Rukoilkaamme:

Laupias Jumala, maailmaan syntynyt Vapahtaja palautti meille Jumalan lapseuden.

Anna meille osallisuus hänen ikuisesta elämästään,

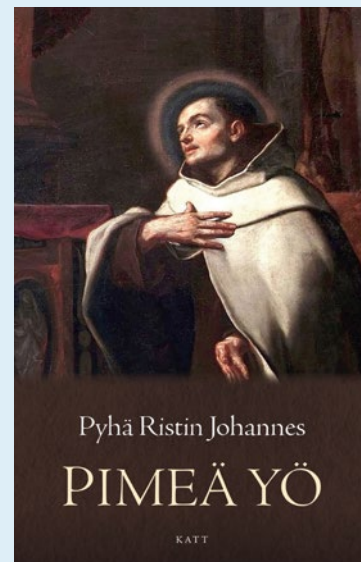
joka kansasi elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

Aamen.

(Lainaus: Jeesus-lapsen Teresa, Viimeiset keskustelut. Suom. ja toim. Pia Koskinen-Launonen, KATT 2021. s. 171-172.)

Eeva Vitikka-Annala

Valoa uuteen.

Pyhä Ristin Johannes PIMEÄ YÖ

Karmeliittamystikko, runoilija ja kirkonopettaja pyhä Ristin Johannes (1542–1591) kuvaa teoksessaan Pimeä yö ”kuinka sielun on vaellettava hengellisellä tiellä päästäkseen rakkaudessa yhtymään Jumalaan niin täydellisesti kuin se on mahdollista tässä elämässä”.

KATT 2022, 236 sivua, hinta 19,-

Charles de Foucauld SINÄ HALUAT MINUN SYDÄMENI

Pieni kokoelma pyhän Charles de Foucauldin ajatuksia vuoden jokaiselle päivälle. Ne kuvaavat hänen elämänsä ja toimintansa henkeä ja puhuttelevat myös nykyajan ihmistä kilvoituksen ja kristillisen elämän tiellä.

KATT 2022, 120 sivua, hinta 16,-

katolinenkirjakauppa.net

Tammikuun 6. päivänä vietämme loppiaisjuhlaa eli Herran ilmestymisen (epifania) juhlapyhää. Loppiainen muistuttaa meitä siitä, että Herra Jeesus ilmestyi kaikille kansoille ja tieto hänen syntymästään levisi muidenkin kuin israelilaisten keskuuteen. Muistamme, kuinka itämaan tietäjät saapuivat tähden opastamina Betlehemiin, josta he löysivät maailman Vapahtajan yhdessä äitinsä Marian ja Joosefin kanssa (vrt. Matt. 2:1-12).

MATTEUKSEN EVANKELIUMISSA ei sanota tietäjien lukumäärää, mutta se on aiheesta syntyneissä tarinoissa muovautunut kolmeksi mm. lahjojen (*kulta, mirha, suitsuke*) sekä kristillisen numerosymboliikan mukaan. Heitä usein nimitetään myös kolmeksi kuninkaaksi ja heidät on toi-

20 * C+M+B + 23

Uuden vuoden 2023 kodinsiunaus

sinaan kuvattu myös eri maanosien edustajiksi. Yksi on näöltään länsimaalainen, toinen aasialainen ja kolmas ihonväritäänkin erottuva afrikkalainen. Viesti on selvä: Vapahtaja Jeesus oli syntynyt koko maailmaa, kaikkia kansoja varten. Sekä köyhät ja lukutaidottomat paimenet että rikkaat ja oppineet tietäjät, niin betlehemiläiset kuin kaikkien kansojen edustajat, tulivat Jeesuksen seimen äärelle palvomaan ja saivat pelastuksen.

LOPPIAINEN ON VANHASTAAN ollut joulunajan viimeinen juhlapäivä. Vaikka tämä suomenkielinen nimi tarkoittaakin joulunpyhien loppumista, se on oikeastaan vain alkua uudelle toiminnalle – lähetystyölle. Nimittäin itämaan tietäjät tulivat tavallaan ensimmäisiksi lähetystyöntekijöiksi, sillä kotimaahan palattuun he julistivat hyvää sanomaa kanssaihmisilleen. Tästä syystä loppiaista on perinteisesti pidetty myös lähetystyön juhlanä. Niin kuin idän tietäjät tulivat ja kumarsivat vastasyntyntä Jumalan Poi-

kaa, niin myös tänä päivänä Jumalan kunnian on tultava julistetuksi ja rakastetuksi kaikkialla maailmassa. Meidän tehtävämme on sekä rukoilla että antaa omastamme, jotta kaikki maailman kansat saisivat mahdollisuuden kuulla ilosanoman omalla kielellään ja näin tulisivat Jeesuksen opetuslapsiksi.

LÄHETYSTYÖN HYVÄKSI monissa katolisissa maissa loppiaisen aikaan lapset ja nuoret pukeutuvat itämaiden tietäjiksi tai kuninkaiksi, vaeltavat talosta taloon laulaen ja pyytäen lahjoitusta. He kirjoittavat liidulla talon ulko-oveen tekstiin "20*C+M+B+23", joka merkitsee: "Jumala siunatkoon tätä taloa vuonna 2023". Kirjaimet C+M+B toimivat latinankielisenä rukouksena, joka on oikeastaan lyhennys sanoista Christus Mansionem Benedicat (Kristus taloa siunatkoon). Ne myös viittaavat nimiin, jotka aikojen kuluessa on annettu kolmelle idän viisaalle: Caspar, Melchior ja Balthasar.

UUDEN VUODEN ALUSSA on seurakunnissa taas saatavissa kodinsiunaustarroja näiden idän tietäjien käynnin muistoksi. Seimessä makaava Jeesus-lapsi täytti heidän sydämensä toivolla, että hän kerran tulee pelastamaan heidän omat kansansa. Tämän siunauksen kanssa jokainen lähti takaisin omaan kotimaahansa, jossa he kertoivat ihmisille Vapahtajan syntymästä. Pohjoismaiden Missiolta saatu tekstistä "20*C+M+B+23" muodostettu tarra muistuttaa meitä tästä kauniista perinteestä. Voimme saada kotimme siunatuksi ja samalla tukea lähetystyötä lahjoittamalla esim. 2 € tai enemmän jokaista siunaustarraa ja tekstiä kohti, kun hankimme niitä omasta seurakunnastamme. Siunaustarralla pyydämme Herraa Jeesusta olemaan aina meidän kanssamme, asumaan sekä kodissamme että sydämissämme ja kaikkien meidän luonamme käyvien vierailijoiden sydämissä, jotta meistäkin tulisi lähetystyöntekijöitä omassa ympäristössämme.

Jokainen siunaus on Jumalan ylistämistä ja hänen lahjojensa pyytämistä (KKK 1671). Jumala on Kristuksessa siunannut meitä kristittyjä "kaikeilla Hengen siunauksella" (Ef. 1:3). Iloitkaamme ja kiittäkäämme Jumalaa siitä!

**KAIKKI AVUSTUKSET SUORAAN PIISPAN KANSLIAN LÄHETYSAVUSTUSTILILLE:
FI09 1745 3000 1270 60**

Tilille voi tehdä lahjoituksia viitteellä 5005.

*Hiippakunnan lähetystyöasioiden hoitaja
isä Toan Tri Nguyen*

* * *

Miten siunataan koti loppiaisena?

Kun koko perhe on kokoontunut yhteen, aloitamme siunausrukouksen ristinmerkillä ja lausumme yhdessä *Herran rukouksen* ja *Terve Maria*-rukouksen. Sitten isä tai äiti lukee yksin tai yhdessä lasten kanssa siunauksen. Sen jälkeen joku kiinnittää siunaustarran asunnon oveen tai sisäänkäynnin läheisyyteen niin, että se muistuttaa siunauksesta ohikulkijoille. Lopuksi juhlietaan yhdessä tapahtumaa.

Siunausrukous:

Esilukija: *Jumala, taivaallinen Isämme! Saat takoon siunauksesi kaikkia niitä, jotka käyvät ulos ja sisään tästä ovesta. Pidä suojeleva kätesi meidän kotimme yllä tämän vuoden aikana.*

Kaikki: *Aamen.*

* * *

Hur välsignar man ett hem på trettondagen?

När hela familjen är samlad inleds välsignelsebönen med korstecknet. – Vi gör korstecknet och ber bönerna *Fader vår* och *Hell dig Maria* tillsammans. Därefter läser pappan eller mamman ensam eller tillsammans med barnen välsignelsen. Efter det fäster någon klister märket med välsignelsen på hemmets dörr eller i närheten av den så att den som stiger in i hemmet blir påmind om att det är ett välsignat hem. Till slut firar man välsignelsen tillsammans.

Välsignelsebönen:

Ledare: *Gud, vår himmelske Fader! Må din välsignelse följa alla dem som går ut eller in genom den här dörren. Håll dina beskyddande händer över vårt hem det här året.*

Alla: *Amen.*

* * *

How do you bless your home on the feast of the three Kings (Epiphany)?

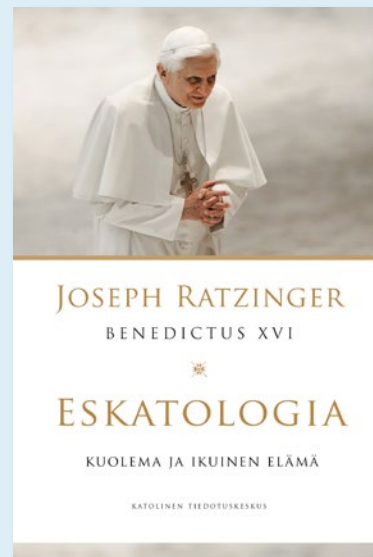
When the whole family has gathered together, they make the sign of the cross and pray the *Our Father* and *the Hail Mary*. Then one of the parents will say the blessing, or it can be said together with the children. After that someone attaches the blessed sticker to the front door or near the entrance, so that it will remind those passing by of the blessing. Finally, this event can be an opportunity to celebrate a little feast in the family.

The blessing of the home:

Intercessor: *O God, Our heavenly Father! Bless everyone who goes in and out of this door. May Your protective hand rest over our home during the whole year.*

All respond: *Amen.*

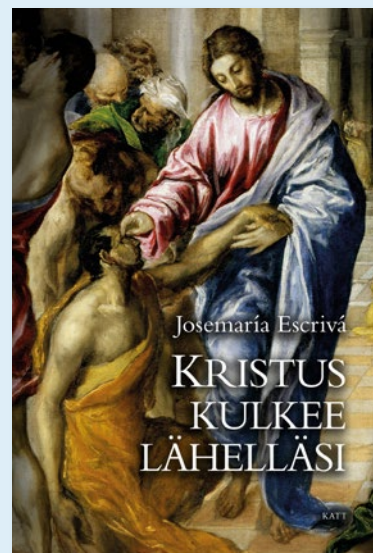
Uuteen vuoteen.

Joseph Ratzinger ESKATOLOGIA

Eskatologia, oppi kuolemasta, ylösnousemuksesta ja ikuisesta elämästä, on ollut yksi Joseph Ratzingerin eli paavi Benedictus XVI:n keskeisistä teemoista. Teosta Ratzinger itse on pitänyt onnistuneimpana kirjanaan.

KATT 2021, 316 sivua, hinta 25,-

Josemaría Escrivá KRISTUS KULKEE LÄHELLÄSI

Aiemmin suomentamaton kokoelma Josemaría Escriván saarnoja kattaa koko kirkkovuoden adventin alusta Kristus-kuninkaan juhlaan. Kirja opettaa kohtaamaan Kristuksen ja huomaamaan hänen läsnäolonsa arkielämässämme ja pyhittämään jokapäiväisen työmme.

KATT 2021, 308 sivua, hinta 25,-

katolinenkirjakauppa.net

OSMO PEKONEN IN MEMORIAM

Professori Osmo Pekonen 1960-2022¹

Pyhän Olavin seurakunnan jäsen Osmo Pekonen kuoli äkillisesti 12. lokakuuta 2022 Etelä-Ranskassa. Pekonen palveli kotiseurakuntaansa monin tavoin. Hän toimi messussa raamatunlukijana ja eräällä tavalla kanttorinakin: muiden oli helppo seurata hänen lauluunsa. Hänen hartautensa pantiin merkeille. Joulujuhlassa hän lauloi tiernapoi-kanäytelmässä murjaanien kuninkaan osan ranskaksi. Pihatalkoisiin hän toi haravoinnin keskelle sivistyksen tuulahduksen. Osmo Pekonen oli mukana suunnittelemassa ekumeenista Pyhän Olavin pyhiinvaellusreititä. Hänen osaamisensa tieteen ja kulttuurin alalla pääsi oikeuksiinsa useassa Studium Catholicumin tapahtumassa.

Osmon muistoksi Jyväskylän ortodoksisessa kirkossa toimitettiin panihida. Aloitteentekijänä oli ekumeeninen Keski-Suomen Pipliaseuran hallitus, jonka jäsen hän oli. Osmo oli nuorena ollut kiinnostunut ortodoksisuudesta. Metropoliitta Arseni laski kukkalaitteen hänen arkulleen.

ELÄMÄKERRALLISTA

Osmo Pekonen oli kotoisin Etelä-Savosta. Hänen isänsä oli karjatilallinen, kunnallispoliitikko ja kansanedustaja. Tilan lähellä olevat historialliset paikat saivat Pekosen jo varhain kiinnostumaan historiasta, mutta hän väitteli ensin matematiikasta (JY). Väitöskirjaa hän oli valmistellut Ranskassa ja Englannissa. Myöhemmin hän väitteli myös historian alalta (LY) väitöskirjalla, joka paljasti Ranskassa.

Jyväskylän yliopiston tavoitteena on monitieteisyys ja sitä yritettiin toteuttaa ehdottamalla Osmo Pekoselle monitieteistä professuuria. Tämä hanke ei kuitenkaan onnistunut. Pekonen oli neljän yliopiston dosentti. Hänen kansainvälisestä toiminnastaan voisi mainita vaikkapa hänen toimintansa maailman suurimman matemaattisen kustantamon, Springerin, aikakauslehdessä *Mathematical Intelligencer* kirja-arvostelijana ja artikkelien kirjoittajana (364 viitettä).

Vuodesta 2000 alkaen Osmo Pekonen oli vapaa tietokirjailija, esseisti, toimittaja, tiede- ja kulttuuritoimija sekä suomentaja, eri aikakausien ja erikielisten runoteosten kääntäjä. Muistokirjoitukset kuudessa sanomalehdessä ovat valaisseet Osmo Pekosen merkitystä maamme tiede- ja kulttuurielämässä. Mikkelissä ja Helsingissä on pidetty muistotilaisuuksia, Jyväskylän yliopistolla sellainen pidetään 2.2.2023. Jyväskylän kirjamesuilla marraskuussa 2022 häntä muistettiin monipuolisesti. Helsingin kirjamesuilla lokakuussa 2022 Pekoselle myönnettiin postuumisti tietokirjailijapalkinto hänen ainutlaatuisen monialaisesta kirjallisesta tuotannostaan; pienenä näyteenä

Osmo Pekonen muokkaamassa Pyhän Jeesuksen Teresan "Täydellisyden tien" suomennosta paikassa Santo Desierto de San José de las Batuecas. Ennen jokaista työrupeamaa Osmo luki aina yhden psalmin.

mainitsen tietehistoriallisen teoksen *Salaperäinen Venus* (2012), pohdiskelevan *Unikukkaa, ulpukoita: päiväkirjastani 2018/2019* (2019) ja pian ilmestyvän uuden suomennoksen keskiaikaisesta *Nibelungein laulusta* (2023).

Vuonna 2021 tasavallan presidentti Sauli Niinistö myönsi Osmo Pekoselle professorin arvonimen hänen poikkeuksellisen monipuolisesta työstään Suomen tieteen ja kulttuurielämän saralla.

YSTÄVYYTTÄ JA YHTEISTYÖTÄ

Kun näin Jyväskylän yliopistolla puolisoni kollegan Osmo Pekosen ensimmäisen kerran 1980-luvulla, häntä ympäröi ikään kuin yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kehä. Hänen kykynsä verkostoitua ja tehdä yhteistyötä ei näkynyt. Ystävä- ja tuttavapiiri monipuolistui vähitellen. Osmo Pekonen avusti mm. ruotsinkielistä tietokirjailijaa Johan Sténia muokkaamalla hänen teostensa tekstejä julkaisukuntoon ja teki myös minulle saman palveluksen, niin että voin julkaista suomeksi. Yhteistyökumppaneihin kuuluivat esimerkiksi säveltäjä Kaija Saariaho, ystäviin mm. pariisilainen filosofi ja esseisti Elsa Godart, mutta myös perheellinen irlantilainen veturinkuljettaja Tom Broderick. Tämän läpeensä katolinen, sympaattinen olemus teki Osmoon suuren vaikutuksen, kun he tutustuivat Piritan luostarissa, jota Tom oli lomaaikanaan avustamassa. Myöhemmin he vaihtoivat sähköpostia, Tom rukoili Osmon puolesta ja

suunnitteilla oli useita tapaamisia. Suruviestiin Tom vastasi näin: "Good lord i am in shock, Osmo has died, may the light of heaven shine upon him ... tomorrow i will arrange with the local dominicans to have holy mass offered for Osmo, may he rest in peace the honourable gentleman he was."

MITEN OSMO PEKONEN LÖYSI KATOLISEN IDENTITEETTINSÄ

Runoilija Anna-Lisa Österberg on sanonut omasta katolisesta identiteetistään, ettei ole niin tärkeää tietää, mitä se pitää sisällään, vaan että se on (Fides 1/1993). Niinpä en vastaa kysymykseen, miksi Osmo Pekosesta tuli katolilainen, vaan miten.

Eräällä tavalla sisääntuloporttina katolisuuteen toimivat Osmo Pekoselle hänen opiskeluaikanaan Jyväskylässä Kansan Raamattuseurassa saamansa kokemukset: hän oppi arvostamaan Raamattua ja kristillistä yhteisöllisyyttä. Osmo Pekonen kuului soluun, jota veti Tuomo Lahdelma, tuleva Jyväskylän yliopiston professori. Lahdelma on luonnehtinut itseään Pekosen "uskon isoveljeksi", Osmo taas Tuomoa "edelläkävijäksi uskossa". Tuomon katolilaiseksi tulo 1983 antoi Osmolle runsaasti miettimisen aihetta. Pariisissa 1980-luvulla Osmoa pyrittiin tutustuttamaan Opus Dein elämäntapaan. Vaikutus jäi vähäiseksi.

Maamme tunnetuin katolilainen, Timo Soini, on kirjassaan *Maisterisjätkä* (2008) tehnyt selkoa tiestään katoliseen kirkkoon. Hän kertoo koke-

muksistaan Killarneyn Pyhän Marian katedraalissa, jotka leimasivat hänet loppuikäseen ja toivat hänet pian kirkon helmaan. Jos Osmo Pekosella on ollut jokin vastaava kokemus, niin ehkä vuonna 1988 Chartres'n katedraalissa. Sinne hän teki pyhiinvaelluksen yhdessä evankelis-luterilaisen kirkon piirissä tunnetun runoilijan ja kirjailijan Anna-Maija Raittilan kanssa. Pekonen on toimitannut teoksen, joka sisältää Raittilan ja Pekosenkin suomentamat Charles Péguyrunot ja kirjoittanut siihen esipuheen. Péguy on Ranskan kristillisen kirjallisuuden klassikko.

Tärkeä virstanpylväs Osmo Pekosen tiellä katoliseen kirkkoon oli Pyhän Olavin seurakunnan vuonna 1992 järjestämä koko hiippakunnalle tarkoitettu ja ekumeenisesti avoin pyhiinvaellus Norjan katolisen kirkon 150-vuotisjuhlaan Trondheimiin. Pekonen osallistui tähän matkaan kiinnostuksesta kulttuuriin. Hän sai nyt tuntuman siihen, että kirkko, joka on luonteeltaan hierarkkinen, on myös matkalla oleva Jumalan kansa. Kirkon universaalisuus havainnollistui: katolinen kirkko on Pohjoismaissa sama kirkko kuin Ranskassa.

Timo Soinille yksi kimmoke liittyä katoliseen kirkkoon on ollut häneen syvälle juurtunut käsitys ihmiselämän pyhydessä. Pekosta ei muuten voi rinnastaa Soiniin, mutta Osmokin puolusti julkisesti perimmäisiä arvoja. Hän otti kantaa aborttia ja eutanasiaa vastaan (Kanava 1995/8; 1996/1; 2000/7; 2001/8) ja artikkelissaan "Onko olemassa luterilaista sosiaalietiikka?" (Kanava 1996/5) hän ilmaisi huolensa maamme poliittisten toimijoiden puutteellisesta tietoisuudesta kristillisten arvojen merkityksestä EU:ssa kysyen, millä tavalla luterilainen kirkko voisi vastata katolisen kirkon yhteiskuntapoliittiseen haasteeseen.

Vuonna 1998 Osmo Pekonen valmistautui katoliseen kirkkoon liittymiseen. Hän oli jo Jyväskylässä melko säännöllisesti käynyt messussa, samoin Pariisissa 1990-luvulla. Tässä vaiheessa Pekosta askarrutti kaksi opillista kysymystä. 31. lokakuuta 1999 hän matkusti Augsburgiin, jossa allekirjoitettiin luterilaisten kirkkojen ja katolisen kirkon yhteinen julistus vanhurskauttamisopista. Toinen kysymys oli katolisen kirkon auktoriteetti. Vuonna 1999 Pekoselle tarjoutui useita tilaisuuksia tavata kirkon auktoriteettia henkilöiviä kardiinaaleja ja piispoja ja keskustella heidän kanssaan: hän oli paikalla, kun syksyllä 1999 Euroopan katolisten piispainneuvostojen konferenssi kokoontui Valamossa. Hän osallistui myös Tukholman piispa Anders Arboreliuksen karmeliittamaallikkoyhteisölle pitämään retrettiin ja suomensi Arboreliuksen artikkelin katolisesta kirkosta Ruotsissa (Kanava 1999/6). Samana vuonna 1999 saatoin Osmo Pekosen kanssa viettää pyhän viikon Unkarin 1000-vuotisen Pannonhalman benediktiiniluostarin vieraana. Hänelle avautui siellä uusi näkökulma kirkon universaalisuuteen: pystyimme seuraamaan unkarinkielistä liturgiaa ruotsinkielisistä messu- ja hetkirukouskirjoistani.

Vuosituhahteen vaihteen jälkeen Osmo Pekosen into väheni: totutusta poikkeavan opetuksen

omaksuminen ei ollut helppoa, muutosvastarinta oli nostanut päätään, henkilöhyökkäys Kanava 2001/8 -artikkelin jälkeen satutti, ensimmäisenä Ranskassa ilmenneet seksuaaliset hyväksikäyttötapaukset järkyttivät, paavinmessu Madridissa 4.5.2003 oli vieraannuttava. Karmeliittojen Avilan keskus sentään oli myönteinen kokemus.

Anna-Maija Raittila oli Osmo Pekoselle ekumeenisuuden esikuva ja merkittävä hengellinen ystävä. Hänen perustamansa Morbackan hiljaisuuden yhteisö oli Osmolle tärkeä. Kanssakäyminen loppui vasta 2008, kun Raittilan voimat ehtyivät ja Morbacka lopetti toimintansa.

Kauan pohjavirtana kulkenut kaipaus kirkon yhteyteen voimistui tällöin jälleen. Uutenavuotena 2009 Osmo kävi Tampereen Areenalla kuuntelemaan paavin hovisaarnaajan Raniero Cantalamessin raamattuopetusta. Yllätyin hieman, kun hän kaikessa hiljaisuudessa toistamiseen valmistauduttuaan syksyllä 2010 ilmoitti minulle liittyvänsä katoliseen kirkkoon ja samalla pyysi minua vahvistuskummiksi. Osmon valitsema vahvistuspyhimys oli Sylvester. Hän oli kirjoittanut esseen aiheesta "matemaatikko ja paavi Sylvester II (999-1003), Gerbert Aurillacilainen".

KIRKON UNIVERSAALISUUDEN HELMASSA

Näin tahdon muistaa ystävääni: Oltuaan vuoden verran katolilainen Osmo osallistui hiippakuntajuhlaan. Päivä alkoi piispanmessulla Lohjan keskiaikaisessa Pyhän Laurin kirkossa. Osmo tiesi, että 1432-1433 Lohjan kirkkoherrana oli ollut Jacobus Petri Rödh, Pariisin yliopistossa matematiikkaa ja astronomiaa opettanut suomalainen. Lounas tarjottiin Stella Marisissa ja sitten oli niittykentällä juhlaohjelmaa. Ensin kuultiin esitelmää. Sitten seurasi filippiiniläisten nuorten kukkatanssi. Lopuksi Indonesian suurlähettilään tytär esitti laulun. Vapaan seurustelun aikana Osmo keskusteli ranskaksi afrikkalaisen jatko-opiskelijan kanssa.

Sitten Osmo lähti kirmailemaan suurella vihreällä niityllä. Hän levitti käsivartensa ikään kuin syleilläkseen monikansallista juhlayleisöä ja toisti toistamiseen: "Olen niin onnellinen, niin onnellinen." – *Herra ohjaa minut aukealle, hän päästää minut vapauteen, sillä hän on mieltynyt minuun.* (Ps. 17/18)

Heidi Tuorila-Kahanpää

¹ Professorit T. Lahdelma ja P. Neittaanmäki sekä H. Paavisto, E. Luoma-aho, Gabriel Salmela OP, R. Laukama, E. Anton ja A. Poutanen ovat toimittaneet minulle tietoja, mistä heille parhaat kiitokset.

JEESUKSEN PIKKUSISARTEN JOULUTERVEHDYS 2022

"Taivaan valtias on keskelläme, suojaton ja hauras ihmislapsi. Valtaa vailla, paljas armon ihme. Kiitetty olkoon Kristus!"

(Eyvind Skeie)

Ahdistuneen maailman, sodan ja monien kriisien keskellä me saamme pysähtyä tänä jouluna palvomaan seimen Lasta, joka avaa meille tien Jumalan suureen salaisuuteen. Siunattua Vapahtajamme syntymäjuhlaa ja Hyvää Uutta Vuotta!

Jeesuksen pikkusisarret

KARMELIITTAMAALLIKKOJEN INFO-TILAISUUS

Aika: Sunnuntaina 15.1.2023 klo 19.00

Paikka: Pyhän Henrikin seurakuntasali

Ovatko sinulle rukous, hengellisyys, yhteisöllisyys tärkeitä? Kiinnostavatko sinua pyhä Teresa, pyhä Ristin Johannes, pyhä Edith Stein? Tule tutustumaan karmeliittamaallikkoyhteisön antiin sinulle!

Olemme kokoontuneet vuodesta 1997 alkaen.

Tervetuloa!

Eva-Maija Kralin OCDS ja Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS

PYHIINVAELLUKSESTA

Fransiskaanimaallikkojen esitelmäillan satoa

Marjatta Jaanu-Schröder kirjoittaa, että siinä kun pyhimykset ja eri kohteet sekä ehkä vähän ylikuonnollisetkin asiat liittyvät pyhiinvaelluksiin, niin tärkeintä on kuitenkin näillä matkoilla kohdatut ihmiset.

Haluan kertoa teille aluksi hieman Hattulan Pyhän Ristin kirkosta. Olimme nimittäin OFS-yhteisön kanssa siellä 17.9. viettämässä Pyhän Ristin ylentämisen juhlaa. Paikka on hieno ja siellä mieli vaeltaa katsoessa upeita kalkkimaalauksia ja kokiessa vanhan rakennuksen harrasta tunnelmaa. Tämä vanha, ilmeisesti 1400-luvun lopulla rakennettu kirkko on muurattu niistä tiilistä, joita oli jäänyt yli Hämeen linnaa rakennettaessa. Alueelta on ollut nostettavissa hyvää savea, joten tiilen valmistus on voitu tehdä paikan päällä.

Tuohon aikaan Turun piispana oli Arvid Kurck (Kurki). Kun rakennus oli valmistunut, piti saada maalauksia sen seiiniin ja lukuisiin holveihin. Siitä perimätieto kertoo seuraavaa: Hämeen linnanpäälikkö Åke Tott oli sairastunut vakavasti. Hän rukoili apua Jumalalta ja antoi lupauksen kirkon maalauksen rahoittamisesta, mikäli hän paranisi. Näin maalauksiin saatiin tarvittavat varat. Maalit olivat kalliita, sillä raaka-aineet niihin oli tuotettava pääosin ulkomailta, samoin maalarimestarit. Näitä kalkkimaalauksia valmistui kaikkiaan 193 ja niitä oli alkuaan maalattu kaikkialle. Reformaation aikana osa seinä- ja pylväsmalauksista peitettiin tai jopa tuhottiin, mutta huomattava osa niistä on kuitenkin säilynyt kuorissa, kattoholva-uksissa ja osassa seinäpintoja. Miksi niitä ei hävitetty, ei ole tiedossa.

Hattulan kirkko on ainoa pyhiinvaelluskirkko 1400-luvun Suomesta. Se muotoutui sekä pyhiinvaellusten lähtö- että päätepaikaksi ja -kohteeksi. Silloin keskiajan loppuvuosina Hattula on ollut varsin vilkas kohde. Tähän onkin selkeä syy. Kirkkoon oli saatu hankittua Jeesuksen Ristin reliikki Jerusalemissa. Tätä reliikkiä saapui pyhiinvaeltajia kunnioittamaan aina Etelä-Euroopsta saakka.

JEESUKSEN RISTIN reliikkien löytymiseen Jerusalemissa liittyy seuraava tarina: Aikoinaan 300-luvulla, kun Rooman keisarina oli Konstantinus, hänen tyttärensä Helena kääntyi kristinuskoon. Vuonna 324 Helena oli saanut näyn, jossa häntä kehoitettiin matkustamaan Jerusalemiin tekemään kaivauksia Golgatan alueelle Jeesuksen Ristin löytämiseksi. Hän löysi alueelta paljon ristinpuuta, mutta erityinen huomio kiinnittyi lopulta kolmeen päällekkäin makaavaan ristiin. Oikea risti saatiin selville, kun paikalle tuotiin halvaantunut, joka tietyn ristin kohdalla koki parantumisen armon. Se risti todettiin Jeesuksen ristiksi. Sitä sitten pilkottiin pieniin osiin ja jaettiin ympäri kristikuntaa. Yksi tällainen pala tuotiin Hattulaankin ja asetettiin esille kirkkoon. Valitettavas-

ti tämä reliikki katosi reformaation melskeissä, kuten niin niin moni muukin katoliselle kirkolle kuulunut esineistö.

Muutama sana vielä Hattulan kirkon maalauksista. Tuli jo mainituksi, että niitä on säilynyt hiukan alle 200. Niiden alkuperäinen tarkoitus on ollut esittää kuvina kristillistä oppia pääosin luktaitottomalle kansalle. Kuva-aiheita on runsaasti verrattuna muihin keskiaikaisiin kirkkoihimme. Kirkosta saa ostaa vihkosen, jossa maalauksia on esitelty. Yhdeltä seinältä löytyy mm pyhän Franciscuksen stigmaatiokuva ja toisaalla on pyhän Kakukyllan, rotilla suojelevan pyhimyksen kuva – pari mainitakseni. Lisäksi veistoksia on säilynyt enemmän kuin muissa tuon aikakauden kirkkoissa. Myös alkuperäinen triumfikrusifiksi on säilynyt ja se roikkuu perinteisellä paikalla kuorisissa. Ainoastaan sen puuristiosa on uusittu. Se on 1700-luvulta. Noita kaikkia kannattaa käydä katsomassa. Kirkkohan on kesäkaudella auki joka päivä.

Sitten haluan kertoa vielä omasta Assisin pyhiinvaelluksestani. Matkustin ensimmäisen kerran sinne vuonna 2013 luterilaisen piispa Huovisen ja oman piispamme Teemun toimiessa matkanjohtajina. Menimme siellä San Damiano luostariin, jonka yhdellä seinällä roikkuu erityinen krusifiksi. Seisoessani sen edessä kuulin päässäni äänen ”seuraa minua”. Luulin päässäni viiraavan ja menin kertomaan tilanteen piispa Huoviselle. Eero Huovinen sanoikin minulle, että kun palaan Suomeen, minun tulee etsiä fransiskaanit käsiini ja liittyä heihin. Ja tällä tiellä olen

ollut siitä asti. Tuo pyhiinvaellushetki on on ollut elämälleni ratkaisevan merkityksellinen, sillä se oli taitekohta. Siitä lähtien Jeesus on sanonut joka aamu nuo sanat ”seuraa minua”. Sydäntäni lähellä ovat syrjäytyneet, kadonneet, köyhät ja kurjat, joita kohtaan joka päivä työssäni Hangossa. He ovat läsnä elämässäni nyt ja aina.

Muita pyhiinvaelluskohteita voisivat olla vaikka seuraavat kohteet, joissa olen vierailut: Pietari ja Petroskoi. Pietarissa on Leningradin piirityksen ajalta kiviröykkiö, jonka kerrotaan olevan miljoonan ihmisen hautapaikka. Nuo poloiset ovat nälkään kuolleita. Kukaan ei tiedä kaikkien menehtyneiden määrää 900 päivää kestäneen piirityksen ajalta. Tapasin ihmisen, joka lapsena oli kokenut tuon raskaan ajan. Hän väitti, että vastasyntyneitä syötiin nälänhädän aikana. Hyvin raskaita muistoja ja tarinoita.

Petroskoissa on puolestaan joukkohauta, jossa lepää 12 000 Stalinin vainoissa teloitettua. En voinut mennä lähelle tuota paikkaa. Teloitettujen kokonaismäärä koko entisessä Neuvostoliitossa noiden vainojen aikana lasketaan kymmenissä miljoonissa. Vienan Kemissä on vielä Solovetskin luostari, jonka munkit surmattiin ja paikka muutettiin vankileiriksi.

Aivan lopuksi tahtoisin vielä sanoa, että ihmiselämän jokainen päivä on pyhiinvaellusta, jossa tärkeää on ihmisten kohtaaminen.

Liisa Kärkkäinen OFS

Esitelmäalustus OFS-yhteisölle lokakuussa 2022. Videotalenteelta kirjoittanut ja koostanut Johannes Rein OFS-nov.

Joka kolmas kongolainen ei tiedä milloin saa seuraavan ateriansa. Suomen Caritaksen Adventtikeräys tukee Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelmaa Kongon Demokraattisessa tasavallassa. Siellä pienviljelijät ovat vuonna 2018 alkaneessa ohjelmassa jo onnistuneet lisäämään sekä tuotantoa, tuloja että aterioiden määriä. Ohjelma on lisännyt ilmastoälykkäiden maataloustekniikoiden, lukutaidon ja naisten osallistumisesta maataloustuotantoon ja osuuskuntiin.

Tulevaisuudessa ohjelmassa on mahdollisuus lisätä nuorten koulutusta ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Pitkän aikavälin investoinnit ilmastoälykkääseen maatalouteen vahvistavat

Caritas: Ilmastoälykäs maatalous toimii myös pandemioita ja nälänhätää vastaan

Suomen Caritaksen Adventtikeräys tukee pienviljelijöitä Kongon Demokraattisessa tasavallassa

pienviljelijöiden sietokykyä ilmastonmuutosta, pandemioita ja nälänhätää vastaan. Nämä ovat Norjan Caritaksen kokemuksia maailman maista, joissa ruokaturva on maailman heikointa.

Maailman elintarvikeohjelman mukaan riittävä ja ravitsevan ruoan saatavuus Kongon demokraattisessa tasavallassa on maailman huonoimpia. Joka kolmas maassa asuva ihminen, eli 27,3 miljoonaa, kokee epävarmuutta ruuan riittävydestä. Tämän lisäksi lähes seitsemän miljoonaa ihmistä kamppailee akuutin nälän kanssa. Koronapandemia on pahentanut tilannetta entisestään.

– Synkkää tilannetta helpottaa se, että Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelmassa mukana olevat pienviljelijät ovat lisänneet tuotantaan ja tulojaan ja syövät aiempaa useampia aterioita päivässä. Se osoittaa, että pitkän aikavälin investoinnit ilmaston huomioivaan maatalouteen lisäävät vastustuskykyä sekä ulkoisille uhille, ilmastonmuutokselle, pandemioille että nälälle, sanoo Heidi Solheim Nordbeck, Norjan Caritaksen neuvonantaja.

Huolimatta luonnonvaroistaan Kongon ta-

savalta on maailmanlaajuisesti köyhyystilastojen kärjessä. 84 miljoonan asukkaan väestöstä 73 prosenttia elää alle 1,90 dollarilla päivässä. Maailmanpankin mukaan joka kuudes on erittäin köyhä. Huolimatta maailmanlaajuisesti tarkasteltuna suhteellisen alhaisista tartuntamääristä, koronapandemia ja pitkittynyt yhteiskunnan sulkeutuminen vuonna 2020 ovat pahentaneet tilannetta. Tuontitavaroiden hinnat kohosivat voimakkaasti ja kouluja suljettiin. Samaan aikaan maan turvallisuustilanne on heikentynyt useilla alueilla. Konfliktit liittyvät usein maa-oikeuksiin.

Maataloudessa otettava ilmasto huomioon

Vuodesta 2018 lähtien 7 200 pienviljelijää Kisanussa, Kindussa, Kongolossa ja Butembo Benissä on saanut tukea Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelman kautta, jota rahoittaa Norad. Ohjelma on osa laajempaa puitesopimusta seitsemän maan kanssa, ja se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Kongon Caritaksen kanssa.

– Tulokset ovat erittäin hyviä. Kolmen vuoden jälkeen 77 prosenttia osallistuvista perheis-

tä ilmoitti syövänsä vähintään kahdesta kolmeen ateriaa päivässä. Ohjelman alussa vastaava luku oli vain 16,3 prosenttia. Puolet on lisännyt tuotantaan huomattavasti ja 87,5 prosentilla on ollut terveellinen ja ravitseva ruokavalio. Projektin alkaessa kukaan osallistujista ei saanut tarpeeksi ravintoa, Solheim Nordbeck sanoo.

Ruokaturvaohjelma on lisännyt tietoa ilmaston kannalta älykkäistä maataloustekniikoista. Pienviljelijät on koulutettu ilmastonmuutokseen ja viljelymenetelmiin, jotka tuottavat suurempia satoja. Kohderyhmästä 81,75 prosenttia kasvattaa vähintään kolmea erilaista siemenlajiketta, minkä lisäksi on istutettu useita ilmastonkestäviä puita. Se osoittaa, että pienviljelijöiden investoinnit ilmastoälykkääseen maatalouteen voivat parantaa sietokykyä sekä ilmastonmuutosta, pandemioita että nälkää vastaan.

Naisten voimaannuttaminen heijastuu koko perheeseen

Ohjelmassa on vahvistettu naisten roolia ja aktiivista osallistumista. Caritas edistää tasa-arvon

lisäämistä mukana olevissa paikallisyhteisöissä. Kongon demokraattisessa tasavallassa naisten asema yhteiskunnallisessa elämässä on yleensä heikko. Naisten osallistuminen maanviljelijäjärjestöihin on rajoitettua, koska tällaisia järjestöjä hallitsevat perinteisesti miehet. Siksi Caritas keskittyy erityisesti naisten valmiuksien ja osallistumisen vahvistamiseen. Naiset saavat koulutusta lukemisesta ja kirjoittamisesta sekä ilmastotoimissa maataloustekniikoissa. Ohjelmaan liittyvissä osuuskunnissa edistetään naisten osallistumista.

Lusungun kylässä asuva Sikuzani Kifagiyo on leski, jolla on 4 lasta. Hän on parantanut taloudellista asemaansa Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelman kautta Kongon demokraattisessa tasavallassa. Kun hän sovelsi ohjelman kautta opittuja maataloustekniikoita, hän lisäsi tuotantoaan ja tulojaan. Tämän seurauksena hänellä on nyt varaa rakentaa talo ja tukea lastensa koulutusta.

– Kasvatin 5 hehtaaria maissia oppimillani viljelytekniikoilla. Korjasin satoa 10 tonnia, jotka myin. Näillä rahoilla ostan peltiä talon rakentamiseen ja loput annan lapsilleni, jotta he pääsevät opiskelemaan yliopistossa, Sikuanzi kertoo.

Hän asuu Kindun maakunnassa, joka on mukana Norjan ja Kongon Caritas-järjestöjen neljän maakunnan alueella toimivassa ruokaturvaohjelmassa.

Kifagiyo on yksi esimerkki siitä, että keskittyminen tyttöihin ja naisiin kannattaa. Tutkimukset osoittavat, että panostukset naisten taitoihin vaikuttavat myönteisesti koko perheen hyvinvointiin, sillä naiset sijoittavat ansaitsemansa pääosan takaisin perheeseen ja lastensa koulutukseen. Naisten järjestelmällinen osallistuminen osuuskuntiin on tuottanut tulosta. Kolmen vuoden jälkeen naiset ovat yhä enemmän mukana julkisten asioiden hoidossa, ja osuuskuntien jäsenistä heitä on lähes puolet. Vuonna 2018 vain 17 prosenttia. Osuuskuntien johtohenkilöistä yli 22 prosenttia on naisia.

Luku- ja kirjoitustaito on parantunut

Ohjelman kestävä kehitys varmistuu myös siten, että siinä on panostettu pienviljelijöiden luku- ja kirjoitustaitoon. Tutkimukset osoittavat, että koulutus on avain yhteiskunnan hyvään kehitykseen sekä taloudellisesti että sosiaalisesti. Siitä huolimatta, että kahdeksan kymmenestä Kongon demokraattisessa tasavallassa olevasta lapsesta aloittaa peruskoulun, vain neljä kymmenestä jatkaa lukioon 12-vuotiaana. Vain puolet 15–24-vuotiaista tytöistä osaa lukea ja kirjoittaa.

Norjan Caritaksen ruokaturvaohjelman kohderyhmästä 62 prosenttia, joista puolet on naisia, on oppinut kirjoittamaan. Ohjelman alussa kirjoitustaitoisia oli 33 prosenttia. Luku- ja kirjoitustaidon ansiosta he omaksuvat uusia oppeja helpommin, mikä voi tarjota pääsyn sekä markkinoille että osuuskuntiin ja lisätä tuloja.

Nuoruutta, rauhaa ja kestävyyttä

Investointi pienviljelijöihin on sekä edistänyt rauhaa ja sovintoa että sosiaalista yhteenkuuluvuutta, sillä hankkeessa on koulutettu aiemmin aseellisiin ryhmiin kuuluneita nuoria pienimuotoiseen vihannesten viljelyyn. Se on lisännyt paikallisyhteisön hyväksyntää haavoittuvassa asemassa olevien nuorten integroimiseen takaisin yhteisöön. He ovat päässeet mukaan myös tuotantoprosesseihin, osuuskuntiin ja säästö- ja lainaryhmiin.

Tulevien sukupolvien järjestelmällisempi sopeuttaminen ilmastonmuutokseen on keskeistä kestävä kehityksen varmistamisessa. Kolme kymmenestä kongolaisista oli 10–24-vuotiaita vuonna 2010. Tämän ikäryhmän odotetaan kasvavan 42,9 miljoonaan vuoteen 2050 mennessä. Kun nuorisotyöttömyys on 32,2 prosenttia, on vaarana, että nuoria värvätään aseellisiin ryhmiin.

Myös elintarviketurvan ja ympäristön näkökulmasta nuorten osallistuminen ilmasto- ja ympäristötoihin on tärkeää maassa, jossa on noin 60 prosenttia Kongon altaan harvinaisista ja arvokkaista sademetsistä. Ilman ilmastonmuutoksen tuntemusta nuoret saattavat pahentaa metsien hävittämistä ja kaataa arvokkaita sademetsiä. Sen vuoksi nuorten kongolaisten koulutus ilmasto- ja ympäristötoihin maataloustekniikoihin sademetsän reuna-alueella tulee jatkossakin olla tärkeää kaikille, jotka investoivat pitkäaikaiseen apuun nälän torjumiseksi.

Vammaisten huomiointi parantaa kaikkien elinoloja ja hyvinvointia

Muloko Mulimbi Kisanga on 44-vuotias vammainen, naimisissa ja hänellä on 11-vuotias lapsi. Hän asuu Bena Manenessa Basongen alueella.

Kisanga kuuluu maataloustuottajien järjestöihin, jotka kehittävät lohkopeltoja ja joilla on mikrolainajärjestelmä. Jäsenyyden kautta hän sai 0,5 hehtaarin alueen, jolla hänen vaimonsa viljelee maapähkinöitä ja korjaa satoa.

Kisanga myy erilaisia tavaroita hän on palauttanut lainaamansa summan mikrolainayhteisölle. Voittojen ansiosta hänellä on nyt omaa pääomaa ja hän on perustamassa takomaa. Toiminnan tuotolla katetaan perheen tarpeet, lasten koulukäynti ja tuberkuloosia sairastavan vaimon hoito. Hän suunnittelee nyt hitsauskoneen hankintaa, joka tukee hänen toimintaansa edelleen.

Ruokaturvaohjelma vahvistaa osuuskuntia

Pienviljelijöiden markkinoille pääsyn vahvistamiseksi ja maataloustuotteiden paremman hintojen varmistamiseksi Caritas tukee viljelijäjärjestöjen ja osuuskuntien rakentamista ja vahvistamista yhteistyössä maatalouden ja maaseudun kehittämisen paikallisviranomaisten kanssa. Elintarviketurvaohjelman kautta viljelijöitä autetaan osuuskuntien rekisteröinnissä sekä osuuskunnan johtamis- ja yrittäjäkoulutuksessa muun muassa vastuullisuuteen, kirjanpitoon, lukutaitoon ja osuuskuntien hyötyihin liittyvissä asioissa. Tavoitteena on, että osallistujat pystyvät varmistamaan organisaationsa ja osuuskuntiansa johtamisen ja elinkelpoisuuden pitkällä aikavälillä. Yhteiskunnallisella tasolla kansalaisyhteiskuntaa tukahduttaa myös yhdistämällä paikallistasolla perustetut osuuskunnat valtakunnallisten ja alue-tasojen viljelijäosuuskuntiin. Ohjelman kautta perustettuja järjestöjä ja osuuskuntia koulutetaan myös edunvalvontatyöhön.

Tue kongolaisia pienviljelijöitä ja lahjoita keräykseen. Lahjoita suoraan verkkopankistasi lomakkeen kautta sivuilla www.caritas.fi/lahjoita.

Lahjoittaa voit myös suoraan tilillemme

Suomen Caritas ry
Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04
Viite: 2231
Tue Mobile payn avulla 95959 viesti: adventti
Keräyslupa: RA/2022/218

Laura Koskelainen, Suomen Caritas

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

Pitkäkestoista tukea Ukrainalle

Suomen Caritaksen hätäkeräys Ukrainaan päättyi lokakuun lopussa. Kiitos kaikille Ukrainaan lahjoittaneille! Aloitamme tammikuussa 2023 uuden keräyksen Ukrainalle, jonka kautta ukrainalaiset saavat tukea pysyvämmin. Suomen Caritas liittyy Itävallan Caritaksen avustuskanavaan. Sieltä Caritas Spes ja Caritas Ukraina saavat rahaa aina kulloiseenkin tarpeeseen.

Talviaikaan avustuskanavasta on ostettu muun muassa lämmitysgeneraattoreita, jotka on toimitettu alueelle. Tarkempaa tietoa jatkuvasta Ukraina-keräyksestä seuraavissa Caritas-kuulumisissa ja verkkosivuillemme tammikuussa. Ennen uuden Ukraina-keräyksen aloittamista haluamme kiinnittää huomiota muihin kriiseihin maailmassa.

Ukrainan sota vaikuttaa kriiseihin globaalisti

Ukrainan sodan kriisiytyttyä keväällä 2022, monet kansainväliset järjestöt ja lahjoittajat suuntasivat varansa sinne. Tällä, koronakriisillä ja muilla päällekkäisillä kriiseillä on ollut tuntuvat vaikutukset maailman heikko-osaisimpiin. Jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevilla ei ole mahdollisuuksia sopeutua uusiin kriiseihin. Kuulemme nyt huolestuttavia uutisia monista globaalien etelän maista. Valtaavan inflaation myötä nousseet hinnat, jatkuvasti nouseva ruuan hinta, humanitaarisen avun puute ja ilmastokriisi vaikeuttavat ihmisten mahdollisuuksia elättää itseään.

Esimerkiksi Itä-Afrikassa kuivuus yhdistettynä muihin kriiseihin ja jo valmiiksi haavoittuvaan tilanteeseen on aiheuttanut ennen näkemättömän ruokakriisin. Eikä Itä-Afrikka ole ainoa. Sota vaikuttaa siis globaalisti ja iskee erityisesti jo entuudestaan kriisiherkille alueille.

Onkin erityisen hienoa, että adventtikeräyksellä kerätään varoja parantaaksemme ruokaturvaa Kongon demokraattisessa tasavallassa. On ymmärrettävää, että Ukrainan sotaan kohdistuva huoli tulee lähemmäksi Suomessa asuvien elämää. Emme kuitenkaan saa kääntää selkäämme muulle maailmalle, joka kärsii entistä enemmän Ukrainan sodan vaikutuksista.

Adventtikeräys Kongon demokraattiseen tasavaltaan käynnistynyt

Suomen Caritaksen tämän vuoden adventtikeräys on käynnissä. Tuemme Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelmaa, jossa pienviljelijät ovat onnistuneet lisäämään sekä tuotantoa, tuloja että aterioiden määrää Kongon demokraattisessa tasavallassa. Tästä Fides-lehdestä voit lukea lisää keräyksestä. Voit lahjoittaa verkkosivujemme kautta osoitteessa www.caritas.fi/lahjoita.

**Adventtikeräys
Kongon
demokraattiseen
tasavaltaan
käynnistynyt**

Tervetuloa ostoksille Caritas-kauppaan!

Kierrätysvaatemylässä on runsaasti talvivaatteita! Kaupasta löytyy myös luostarissa tehtyä kosmetiikkaa eli käsivoiteita ja saippuota. Joulun alla kauppaan on tullut suosittua espanjalaista käsintehdyä suklaata.

Caritas-kauppa on auki osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki, maanantaista perjantaihin kello 10–15. Joulukuussa 14.–16.12. kauppa on auki kello 18 asti.

Verkkokauppamme on aina auki osoitteessa www.caritas.fi/caritas-kauppa. Verkkokaupasta löydät luostarituotteitamme, kuten saippuota, käsivoiteita ja espanjalaista suklaata. Kierrätysvaatteita myymme vain kivijalkamyymälässä.

Caritaksen ompelupalvelu käynnistynyt

Caritas -ompelimosassa voit teettää korjausompelua ja tilaustöitä. Korjauttamalla tai muodistamalla vanhan vaateen autat vähentämään tekstiilijätettä. Palvelun tuotoilla tuet Suomen Caritaksen toimintaa.

- Pienet ja suuremmatkin korjaukset ja muokkaukset, esim. hihojen, housujen tai farkkujen lahkeitten lyhennys, kavennus, levennys ym. Myös pikakorjaukset!
- Naisten ja miesten arki- ja juhlavaatteiden lyhennykset, kavennukset, vaatteiden korjaukset, vetoketjun vaihto.
- Korjaamme valmisvaatteet istuviksi ja oman mielen mukaisiksi.
- Yksinkertaiset verhojen ylä- ja alakäänteiden ompelu ja pöytäliinojen ompelu.
- Vanhojen vaatteiden muodistus. Vanhaa, hyvälaatuista vaatetta ei kannata heittää pois. Pienillä korjauksilla siitä saa taas ajan henkeen sopivan ja käyttökelpoisen asun.

Jos olet epävarma kannattaako jokin vaate korjata tai muodistaa, niin tule näyttämään se meille. Ompelija kertoo mitä on mahdollista tehdä ja antaa hinta-arvion korjauksesta.

Otathan yhteyttä ja sovi käynnistä etukäteen: caritas@caritas.fi, viestin otsikko "ompelupalvelu"

Tapahtumia

Tapahtumia Caritaksen toimistolla osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki

Hävikkiruuanjakelupäivä on tammikuussa 23.1.2023 klo 15–16. Koronatilanteen vuoksi hävikkiruuanjakelu järjestetään Caritaksen toimiston ulkopuolella. Jonottamaan voi tulla klo 14.50. Ruokakasseja on rajoitetusti noin 30 kpl joka kerralla.

Liity Caritaksen jäseneksi!

Suomen Caritas tukee kehitysyhteistyöhankkeita Myanmarissa ja Keniassa. Suomessa Caritaksen työntekijät ja vapaaehtoiset tarjoavat sosiaaliohjausta maahanmuuttajille Caritaksen toimistolla. Jäsenet ja kuukausilahjoittajat saavat halutesaan Caritaksen uutiskirjeen, joissa kerrotaan kuulumisia hankkeista sekä muusta Caritaksen toiminnasta. Lue lisää jäsenyydestä osoitteesta www.caritas.fi/liity-jaseneksi.

Hyvää, lämmitä ja rauhallista joulun aikaa toivottaa Caritaksen väki!

www.caritas.fi

Det kristna hoppet i den katolska tron

Begreppet hopp är en integrerad och viktig del av den kristna katolska tron. Efter Kristi död och uppståndelse lever vi i hoppet om hans återkomst och därför också av vår uppståndelse. De tidiga kristna trodde att Kristus skulle komma tillbaka redan under deras livstid. Så var inte fallet. Under kristendomens 2000-åriga historia har man vid olika tillfällen förutspått hans återkomst i synnerhet i samband med dramatiska eller avgörande händelser eller tidsperioder. Stora olycka och samhälleliga omvälvningar, krig och naturkatastrofer har ofta sammankopplats och tolkats som signaler av Kristi återkomst till jorden. Hans återkomst är avgörande för vår kollektiva frälsning och livet i himmelen. Jämna årtusenden såsom år 1000 efter Kristi födelse var också en period av väntan och förväntan. Många kristna frikyrkor har också tolkat tidpunkten för Kristi återkomst på sina sätt. Kristendomen är en tro var vi väntar och hoppas.

Jag minns hur min mormor som bodde i det ryska Ingermanland ofta nämnde förväntningar om Kristi återkomst som man trodde på i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet. Människor sålde sin egendom, gav åt de fattiga och sökte sig tillsammans för att mota Kristus under böner och sjungande av psalmer.

Förväntningar är givetvis inte det samma som hopp i synnerhet det kristna hoppet. Vår religion är hoppets religion. Vi tror för att vi hoppas. Vi hoppas för att vi tror. Egentligen finns det i vår existens endast ett hopp som grundar sig på tro. Tron liksom hoppet finns utskrivet i det första budordet. Det är egentligen det som styr hela vår existens och religiositet: "Jag är Herren din Gud". Allt annat och alla andra trossatser i vår tro kommer från detta budord. Det är grunden.

Ett liv utan Gud

Att leva utan Gud är att leva i tomhet, utan hopp. Man lever då endast för sig själv och för att tillfredsställa sina egna timliga behov. Påven Franciskus sade så väl i en av sina predikningar att vid döden försvinner allt, all möda och besvär var förgäves såsom alla strävanden, uppoffringar, karriären, utmärkelser och titlar, berömmelse och rikedomar. Om dessa var livets mening var livet också förgäves. Man dog utan hopp. Ingen ber för en eller bryr sig om en. En vandring genom Sandudds gravgård i Helsingfors sätter livet i perspektiv. Kullfallna gravstenar, glömda överväxta gravar av tidigare i historien betydande personligheters gravar är liksom människan själv betydelselös och bortglömd.

De fina titlarna som de hade bryr sig ingen om. Många försöker också i döden tävla om vem som har den finaste eller största graven – fullständigt meningslöst och patetiskt. Kanske också tragiskt.

Det är främst Paulus som i sina brev diskuterar begreppet hopp. Han lyfter fram hoppets betydelse för det kristna livet och därmed även bönens betydelse. Som en vis man sade – det är viktigare att be för de döda för de kan inte längre själva göra något. De måste lita på de sinas och vännernas böner och förböner. Genom dessa böner kan de levande också påverka sitt förhållande till sin egen existens och till Gud. Man skall be för de döda regelbundet och ofta. Det är en mycket god gärning.

Nya testamentet – Paulus hoppets apostel

I hoppet är vi räddade – ett hopp som anses uppfyllt är inte något hopp, vem hoppas på det han redan ser? Men om vi hoppas på det vi inte ser, då väntar vi uthålligt. På samma sätt är det när Anden

stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord, och han som utforskar våra hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar till de heliga så som Gud vill. (Rom 8:24-27)

Gläd er i hoppet, var uthålliga i lidandet och ihärdiga i bönen. Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgås med dem som är ringa. (Rom 12:12-17)

... tro, hopp och kärlek. (1 Kor 13:13)

Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet ... (1 Kor 15:19)

... kom ihåg att ni på den tiden var utan Kristus... utan hopp och utan Gud när ni levde i världen. (Ef. 2:12-13)

... i sin stora barmhärtighet har han fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda ... (1 Petrus 1:3)

”Jag är Herren din Gud. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.”

Katekesen

Tro, hopp och kärlek är den Helige Andens gåvor. Utan tro finns det inte hopp och utan hopp förlo- rar den kristna kärleken sin teologiska betydelse. Den kristna kärleken grundar sig ju tro och hopp. Under dessa onda och föränderliga tider spelar hoppet en allt större roll. Trots allt det onda som sker omkring oss måste vi hålla fast vid hoppet. Utan hopp är vår existens tom, kanske meningslös.

Första budordet: *Jag är Herren din Gud. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.* Det första budordet omfattar begreppen tro, hopp och kärlek. Gällande hoppet skall man vara säker på Guds välsignelse. Man skall bäva för att stöta mot Guds kärlek och kommande straff. Man får inte bli förtvivlad och därmed förlora tron på Guds frälsning och syndernas förlåtelse. Att vara förtvivlad är emot Guds godhet, hans rättvisa och nåd. Man får inte heller vara övermodig och lita på sina egna styrkor. Man kan inte bli förlåten utan omvändelse. Hoppet är en teologisk dygd var man hoppas på himmelriket och evig glädje hos Gud. Vi litar på det som Kristus lovat och inte på vår egen styrka samt på den Helige Andens nåd. Bönen Fader Vår är den viktigaste bönen gällande hoppet.

Ett liv utan hopp kan leda till förvåning

Der är utmanande att vara troende kristen i dagens samhälle. Dagens samhälle är till sin värdegrund helt annat än det var före upplysningstiden eller antiken. Under antiken levde alla, också de kristna, i en religiös miljö med dess hedniska gudar, andar och myter. Miljön var teokratisk. Livet var ofta kort i synnerhet under epidemier, krig och miljökatastrofer. Barndödligheten var synnerligen hög. Man sökte tröst och mening för sin existens i det religiösa. Under upplysningstiden bröts den traditionella kristna religionens värderingar och mening sönder. Detta gällde både den katolska och den protestantiska tron, men även islam och judendomen. Man förlorade trons betydelse i det dagliga livet. I bästa fall individualiserades och privatiserades religionen. Den teokratiska miljön som fanns under den tidiga hedendomen och kristendomens första århundraden försvann. Gud dog inte, han bara inte noterades längre. Helt nya värderingar och trosföreställningar uppkom. Detta ledde till en existentiell radikaliserings av samhället då många frikyrkliga trosföreställningar uppkom både i Europa och i Förenta Staterna.

Under vår tid lever vi i en sekulariserad materialistisk och relativistisk omgivning i synnerhet i väst och i Kina. Den religiösa tron har för många förlorat sin betydelse, man lever allt mer i en hedonistisk och självcenterad värdegemenskap. Indi-

viden är i centrum för vår existens, inte Gud. Värderingar bildas allt mer via sociala media, vilkas innehåll ofta är okontrollerat och tendentiöst. Det mystiska har bagatelliserats och omedelbar behovstillfredsställelse har blivit den nya normen. På saker är längre moraliskt rätt eller fel.

Människan lever i ett vacuum utan verkligt meningsfullt livsinnehåll. Den omfattande debatt kring depressioner, utanförskap, ensamhet och allmän rädsla för framtiden fyller många människors vardag. Dessa trender förstärks via sociala media, men också via TV och traditionella media som allt mer talar och skriver om krig, pandemier, svält, massdöd, bombningar, tortyr, inflation och ekonomisk misär. Det tycks inte finnas något hopp. Allt är hemskt och det blir bara sämre och ännu hemskare. Lösningar vilka marknadsförs är flykt till varor, tjänster, restaurangbesök, resor till allt mer exotiska orter, sex, skönhet via kosmetika och operationer. Livet har för många i dagens samhälle förlorat sin mening. Hedonismen, rikedom och upplevelser kan inte fylla denna tomhet. Människan är förlorad – eller är hon?

Paulus levde under romarväldets glansperiod. Under denna tid bestod en betydande del av befolkningen av slavar som behandlades mer eller mindre som verktyg och object för att skapa rikedom åt den fria romerska befolkningen som under denna tid levde i materialistiskt överflöd.

Dödsögonblicket – den existentiella överraskningen

Det är aposteln Paulus som i sina många brev till Korintierna, Romarna och Efesierna framhävde det kristna hoppets betydelse för var och en i det dagliga livet. För honom var tron i Kristus meningsfull och värdefull. En jordisk existens var inte onödig eller utan innehåll eller mening. Var och en levde i Kristus. När man omfattade denna förståelse blev livet, liksom på en gång, ett helt annat liv. Påven Franciskus lyfte fram detta i sin predikan på de dödas dag i år. Han konstaterade att vi alla lever i en väntan på himmelriket. Denna väntan är inte obefogad för vi kristna är alla arvtagare till Kristus. Han konstaterade vidare att livet efter döden, eller rättare sagt dödsögonblicket, är för var och en av oss en stor överraskning. För dem vilka har levt ett heligt liv blir dödsögonblicket en angenäm glad överraskning, medan de som levat ett liv utan tro kommer att bli häpna vart de hamnat. Men för vardera både är dödsstunden kanske deras och vår existens största överraskning.

Påven fördömer ingen, men han försöker lyfta fram vad som egentligen är livets mening. De vilka samlat på sig rikedom, titlar och status har i många fall använt sin tid på jorden fel. De har inte förstått livets prioriteter. I dödsögonblicket blir nämligen allt detta värdelöst. Man har i många fall helt enkelt lurat sig själv.

Paulus skriver att man skall vara ihärdig i bön, i en bön som vi inte egentligen vet hur vi skall be. Han lyfter fram betydelsen av den tysta bönen. Man kan be på många sätt. Alla böner består inte bara av ord. Bönen har otaliga dimensioner. Det ljus du tände efter mässan är en fortsättning på din bön när du lämnat kyrkan. Mässan själv är ju också en bön.

Det kristna hoppet är ett element i det första budordet: *Jag är Herren din Gud.* Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig. Hoppet är tron på Gud, en dygd som omfattar tron på det eviga livet i himmelriket. I hoppet litar man fullständig på Guds kärlek till oss. Man kan inte tvivla på hans kärlek och godhet. I stället skall man bäva om man bryter mot Gud och hans påkommande straff. Trots detta får man inte falla i förtvivlan utan lita på Guds trohet och barmhärtighet. Han har ju i alla fall skapat oss. Man skall vara som Job i det Gamla testamentet. Trots allt det hemska som hände honom förlorade han aldrig sin tro – inte tron på Gud och Guds trohet och kärlek till honom.

Paulus säger att man skall glädja sig i hoppet. Påven Franciskus skriver att bara genom handling kan man bevisa sin tro. Hoppet ger en tro och tro hopp.

Jan-Peter Paul

ENCOUNTER WITH JESUS

Catholic Charismatic half-day Bible Conference in English - at Helsinki & Tampere

WORD SHARING | EUCHARISTIC ADORATION & HEALING SERVICE | PERSONAL SPIRITUAL SHARING.

Led by **Sebastian Sales**,
full-time missionary, Anointing Fire Catholic ministries (AFCM), UK
www.Youtube.com/SebSales

Date: - Saturday, 4th February 2023; from 12.30 – 17.00
Venue: - St. Mary's Catholic Church, Mäntytie 2, Helsinki

Date: - Sunday, 5th February 2023; from 16.00 – 19.00
Venue: - Holy Cross Church, Amurinkuja 21 A, Tampere

Pre-registration is required. Please do register at the earliest in the registration form given below:

<https://forms.gle/YiyuwTfXygvdHdFj9>

Registration fees - 5 € (can be paid on the day of Conference at the venue (in cash) or earlier to the Account
No: FI24 1220 3500 6207 17, A/c name: Holy Mass in Malayalam, Nordea Bank)

Free for children under 12 years of age. Donations are most welcome.

For details & personal spiritual sharing slot booking, contact:
Helsinki: **Shino Merrin John- 044 2130474**; E-mail: shinosajis@gmail.com | Lisa John: lisakoshy09@gmail.com
Tampere: **Simi Poulouse- 04578742361**; E-mail: simimarysimi@gmail.com

Conference organised by Anointing Fire Catholic Ministries under the pastoral direction of Fr. Rafal Czernia, parish priest, St. Mary's Church, Helsinki.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI
Pyhän Henrikin katedraalissa
– sunnuntaina 1.1.2023 klo 13.00

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiniisiä messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

URKUMUSIIKIN
JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina klo 18.00.**

5.1. Marko Pitkäniemi (Helsinki)

Tervetuloa!

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhaustaustoimisto.fi

ACADEMICUM CATHOLICUM

Luento to 19.1.2023 klo. 19.00

"Kyrie Eleison - kirkkomusiikkia Euroopan katedraaleista"

Yleisradion musiikkitoimittaja **Risto Nordell** (MuM) kertoo sanoin ja sävelin roomalais-katolisen kirkkomusiikin kehitysvaiheista.

Luennon jälkeen on pieni tarjoilu. Tilaisuus on kaikille avoin – tervetuloa!

Paikka: Studium
Catholicumin Angelicum-sali
(Helsinki, Ritarikatu 3, 2. krs.). Ovet avautuvat klo 18:30.

Academicum Catholicum on tieteestä ja kulttuurista kiinnostuneille katolilaisille tarkoitettu yhdistys. Jäsenmaksun 10 euroa voi maksaa AC:n tilille FI6120012000513060. / *Academicum Catholicum är en förening för katoliker med intresse för vetenskap och kultur. Medlemavgiften 10 e kan betalas på ACs konto FI6120012000513060.*

Lisätietoja / Mer information: academicumcatholicum.blogspot.com

JOULULAULUJA SEIMEN ÄÄRELLÄ PYHÄN HENRIKIN KATEDRAALISSA

Tapaninpäivänä 26.12.2022 klo 18.00

Parhaat joululaulut,
rakkaat tutut ja hiukan vanhemmatkin,
kaikuvat seimen Lapselle.

TERVETULO!

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkoilla ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla. *Hiippakunnan talousneuvosto*

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Seuraava Fides ilmestyy diginä 20. tammikuuta

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. F I D E S

HELSINKI

**Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta**

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki
Puh. 09-637853, 046-9552353
Sähköposti henrik@katolinen.fi
Kotisivu henrik.katolinen.fi

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu. Ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous. Pe 17.30 adoraatio. (Paastonaikana pe 17.30 ristintien hartaus, adoraatio iltamessun jälkeen.) Ke ja la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary. Fri. 17.30 Adoration. (During Lent, Fri. 17.30 Stations of the Cross, Adoration after the Evening Mass.) Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment. Masses also in other cities.

- Messuja voi seurata osoitteessa: henrik.katolinen.fi

17.12. la 17.40 vesper, 16.00 messu unkariksi, 18.00 aattomessu
18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Kera-valla, 12.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 14.00 messu arameaksi, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
24.12. la jouluaatto: 14.00 perhemessu, 16.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 22.00 jouluyön messu
25.12. su Herran syntymä: 12.00 päämessu (Huom.! aika), 12.00 messu Tikkurilassa (Huom.! aika), 13.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.12. ma pyhä Stefanos: 11.00 päämessu, 16.00 messu ukrainaksi, 18.00 joululauluja seimen äärellä
31.12. la 18.00 kiitosmessu vuoden päättyessä
1.1. su pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
6.1. pe Herran ilmestyminen: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 emerituspiispan jäähyväismessu
7.1. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
8.1. su Herran kaste: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu vietnamiksi ja adoraatio, 18.00 iltamessu

9.1. ma 18.30 johdantokurssi
10.1. ti 19.00 avioliittokurssi
14.1. la 17.40 vesper, 16.00 messu unkariksi, 18.00 aattomessu
15.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Kera-valla, 12.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 14.00 messu arameaksi, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
17.1. ti 12.00 seniorit
21.1. la 10.45 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
22.1. su pyhä Henrik: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu

Huom.! Messua malayalamiksi ei vietetä tammikuussa ja helmikuussa.
Please note! There is no Mass in Malayalam in January and February.

JOHDANTOKURSSI

9.1. ma 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kerava (ev.-lut. kirkko, Papintie 6): 18.12., 15.1. su 11.00
Porvoo (ort. kirkko, Vanha Helsingintie, Porvoo): 18.12., 15.1. su 15.00
Tikkurila (Dickursby skola, liikuntasali, Urheilutie 2-4, Vantaa): 25.12. su 12.00, 8.1., 22.1. su 11.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki
Puh. 09-2411633, 040-9659137
Sähköposti maria@katolinen.fi
Kotisivu maria.katolinen.fi

- La 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous (paastonaikana ristintie), 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsiksi, 2. su lastenmessu, 3. su vietnamiksi, 4. su lastenmessu, 5. su lastenmessu), 14.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi (paastonaikana ristintie), 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi tai englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe 16.45-17.05, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma, ti, ke 10.00-15.00.
- Sat. 10.00 Mass in Finnish, 18.00 Evening Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish (Stations of the Cross during Lent), 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. Family Mass), 14.00 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English (Stations of the Cross during Lent), 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish or English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Evening Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.45-17.05, Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50, 17.30-17.50. Parish office open Mon., Tues., Wed. 10.00-15.00.

- Kaikki messut ovat katsottavissa internetissä Youtuben ”Pyhä Maria” kanavalla.

- Huom.! Messuihin ja muihin tilaisuuksiin tullaan vain terveenä ja hyvää käsihygieniaa noudattaen.

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 14.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

24.12. la jouluaatto: 10.00 messu suomeksi, 14.00 perhemessu, 16.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 23.30 joululauluja, 24.00 jouluyön messu

25.12. su Herran syntymä: 12.00 piispanmessu suomeksi, 14.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

26.12. ma pyhä Stefanos: 10.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

1.1. su pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

6.1. pe Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapäivä): 9.30 joululauluja, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

8.1. su Herran kaste: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

15.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

19.1. to pyhä Henrik: 18.00 messu
22.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 10.00-11.00 pyhäkoulu seurakuntasalissa, 11.30 lastenmessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

MUUT PAIKKAKUNNAT

Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 1.1., 5.2., 5.3., 2.4., 28.5. su 16.00

Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 17.12., 21.1., 18.2., 18.3., 15.4., 20.5. la 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): -

Messun lukukappaleet

Messun lukukappaleet kirkkovuoden kaikkia aikoja ja päiviä varten on julkaistu verkossa osoitteessa

katolinen.fi/messun-lukukappaleet

TURKU

**Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta**

Ursininkatu 15a, 20100 Turku
Puh. 02-2314389, 0400-458128
Sähköposti birgitta@katolinen.fi
Kotisivu birgitta.katolinen.fi

- Su 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi tai vietnamiksi (4. su) tai tagalogiksi tai ei messua, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe, la 7.30 messu, ti ja to 18.00 messu. To 17.30 adoraatio (paastonaikana ristintie). Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan
- Sun. 9.00 Mass in Swedish or Latin, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in Polish or Vietnamese (4th Sun.) or Tagalog or no Mass, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration (during Lent Stations of the Cross). Confessions half an hour before Mass and by appointment.

- Päivitetty tiedot löytyvät aina seurakunnan kotisivulta osoitteesta birgitta.katolinen.fi.

17.12. la 7.30 aamumessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässä på Åland

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu puolaksi/Mass in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

20.12. ti 18.00 iltamessu, 18.45 SCJ-maalikot

24.12. la jouluaatto: 7.30 aamumessu, 24.00 jouluyön messu

25.12. su Herran syntymä: Huom.! ei messua klo 9.00, ei ruusukkoa ennen messua, 10.30 juhlamessu, 12.30 messu vietnamiksi, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

1.1. su pyhän Jumalansynnyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 juhlamessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

6.1. pe Herran ilmestyminen: 10.30 päämessu ja perhejuhla

8.1. su Herran kaste: 9.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

14.1. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässä på Åland

15.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

19.1. to 18.00 pyhä Henrik: 18.00 messu

21.1. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
22.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 21.1. la 9.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Eurajoki (ev.-lut. kirkko, Kukkapolku 2): 18.12., 8.1., 22.1. su 15.00
Ahvenanmaa (S:t Märtensgården, Hindersbölevägen 11): 17.12., 14.1. la 10.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 25.12., 8.1. su 17.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä
Puh. 014-612659, 050-5630235
Sähköposti olavi@katolinen.fi
Kotisivu olavi.katolinen.fi

- Su 9.00 messu, 10.00 ruusukko (paastonaikana ristintie), 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu. Ti 7.00 messu, 18.00 gregoriaaninen messu. Ke 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja 18.30 messu. Pe 7.00 messu. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
- *Sun. 9.00 Mass in Finnish, 10.00 Rosary (Stations of the Cross during Lent), 10.30 High Mass in Finnish, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass. Tues. 7.00 Mass, 18.00 Gregorian Mass. Wed. 18.00 Mass. Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass. Fri. 7.00 Mass. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment.*

- 16.12. pe 7.00 Rorate-messu
 17.12. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu, 16.00 joululaulu- ja englanniksi/Christmas Carols
 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
 23.12. pe 7.00 Rorate-messu
 24.12. la jouluaatto: 10.00 messu (adventti), 23.00 jouluyön messu
 25.12. su Herran syntymä: 8.00 messu latinaksi, 11.00 messu suomeksi ja englanniksi/Mass in Finnish and English
 26.12. ma pyhä Stefanos: 18.00 messu
 27.12. ti pyhä Johannes: 7.00 messu, 18.00 messu latinaksi
 28.12. ke Betlehemin viattomat lapset: 18.00 messu
 30.12. pe pyhän perheen juhla: 18.00 messu
 1.1. su pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
 6.1. pe Herran ilmestyminen: 10.30 messu ja perhejuhla
 8.1. su Herran kaste: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
 15.1. su kirkkovouden 2. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
 19.1. to pyhä Henrik: 18.00 adoraatio ja messu

- 21.1. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu
 22.1. su kirkkovouden 3. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

LAUANTAUKURSSI

17.12., 21.1., 18.2., 18.3., 15.4., 20.5. la 9.00

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere
Puh. 03-2127280, 050-3617942
Sähköposti risti@katolinen.fi
Kotisivu risti.katolinen.fi

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper. Pe 17.15 adoraatio (paastonaikana ristintie). La messuaika vaihtelee. (Yleensä messu klo 8.00). Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesiäpäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers. Fri. 17.15 Adoration. Sat. Mass time varies. (Normally Mass at 8.00). Confession every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

- Striimattua messua voi katsoa joka päivä osoitteessa <https://risti.katolinen.fi/live-stream.html> tai <https://tampere.livestreams.fi>
- 16.12. pe 19.00 messu arameaksi/araabiaksi
- 17.12. la 9.50 katekeesi, 12.00 lastenkerho, 14.00 perhemessu
- 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.30 messu malayalamiksi/Mass in Malayalam
- 20.12. ti 14.00 messu, 14.30 seniorit
- 21.12. ke 18.00 iltamessu, 18.30 Usko & elämä -sarja
- 22.12. to 18.00 messu Humppilassa
- 24.12. la jouluaatto: 16.00 messu vietnamiksi, 24.00 jouluyön messu
- 25.12. su Herran syntymä: 10.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi (Huom.! aika)/Mass in English (Please note the time!)
- 26.12. ma pyhä Stefanos: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/ Msza sw. po polsku
- 30.12. pe pyhän perheen juhla: 17.15 adoraatio, 18.00 juhlamessu
- 1.1. su pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

- 6.1. pe Herran ilmestyminen: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
 8.1. su Herran kaste: 10.30 messu suomeksi, 11.30 vahvistusopetus, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
 11.1. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamatutupiiri
 14.1. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
 15.1. su kirkkovouden 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
 18.1. ke 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi
 22.1. su kirkkovouden 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommunio-opetus, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 17.12., 14.1. la 9.50

INFORMAATIOKURSSI 18.1. ke 18.30

JATKOKURSSI 21.12., 25.1. ke 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Hämeenlinna (ort. kirkko, Erottajakatu 2): ma 26.12., su 1.1. klo 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinan- katu 3): 25.12., 8.1. su 16.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 25.12., 8.1., 22.1. su 12.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 23.12. pe 18.00, 24.12. la 8.30 ja 22.00 (jouluyön messu), 26.12. ma 11.00, 7.1. la 12.00 ja 16.00, 22.1. su 16.00
Seinäjäki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 17.12. la 17.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola
Puh. 05-5444 110, 040-4865614
Sähköposti ursula@katolinen.fi
Kotisivu ursula.katolinen.fi

- Su 10.00 messu. Ke 7.20 messu. To 17.00 messu. Pe 17.00 messu. Rippiaika pe 16.30-16.50, su 9.15-9.45 sekä sopimuksen mukaan.
- *Sun. 10.00 Mass in Finnish. Wed. 7.20 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Mass in Finnish. Fri. 17.00 Mass in Finnish. Confessions Fri. 16.30-16.50, Sun. 9.15-9.45 and upon agreement.*
- 17.12. la 16.30 messu Lappeenrannassa
- 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu
- 25.12. su Herran syntymä: 10.00 messu, 16.30 messu Lahdessa
- 26.12. ma pyhä Stefanos: 17.00 messu
- 31.12. la 22.00 aattomessu
- 1.1. su pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 messu, 17.00 messu
- 4.1. ke Huom.! ei messua
- 5.1. to 18.00 aattomessu
- 6.1. pe Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapäivä): 10.00 messu, 17.00 messu
- 7.1. la 16.30 messu Lahdessa (Huom.! poikkeus tavallisesta aikataulusta)
- 8.1. su Herran kaste: 10.00 messu

- 15.1. su kirkkovouden 2. sunnuntai: 10.00 messu
 19.1. to pyhä Henrik: 16.00 messu
 Pyhtään keskiaikaisessa Pyhän Henrikin kirkossa (Huom! tarkista messun toteutumisen seurakunnasta)
 21.1. la 16.30 messu Lappeenrannassa
 22.1. su kirkkovouden 3. sunnuntai: 10.00 messu, 16.30 messu Lahdessa (Huom.! poikkeus tavallisesta aikataulusta)

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kotka (Langinkosken kirkko, Langinkoskentie 1): -
Lahti (Launeen kirkko, Tapparakatu 22): su 25.12., la 7.1., su 22.1. klo 16.30
Lappeenranta (Lappeenrannan kirkko, Mannerheiminkatu 1): 17.12., 21.1. la 16.30

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu
Puh. 08-347834, 044-0200245
Sähköposti perhe@katolinen.fi
Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 16.30 ruusukko, 17.00 messu. To 16.00 adoraatio (ei kuukauden ensimmäisellä viikolla, jolloin adoraatio pe 12-17). La 11.30 messu. Ti, ke, la 18.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus arkisin puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Muutokset vakio-ohjelmaan ovat mahdollisia.
- *Sun. 10.00 High Mass in Finnish, 12.15 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.30 Rosary, 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 16.00 Adoration (no Adoration on the 1st Thurs. of the month, but on Friday from 12 to 17). Sat. 11.30 Mass. Tues., Wed., Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Mon. - Fri. half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.) While this is normally the weekly program of the parish, please note that changes are possible.*
- 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kemissä
- 24.12. la Herran syntymä: 23.45 joululauluja, 24.00 jouluyön messu
- 25.12. su Herran syntymä: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Torniossa
- 30.12. pe pyhän perheen juhla (seurakuntamme nimikkojuhla): 18.00 päämessu, messun jälkeen lastennäytelmä
- 31.12. la 18.00 adoraatio ja messu vuoden päättyessä
- 1.1. su pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Torniossa
- 6.1. pe Herran ilmestyminen (velvoittava juhlapäivä): 18.00 päämessu, messun jälkeen itämaan tietäjien vierailu (lastenjuhla)

8.1. su Herran kaste: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Rovaniemellä
15.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kemissä
19.1. to pyhä Henrik: 17.00 messu
22.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kajaanissa

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kajaani (Kirkkokatu 17): 22.1. su 17.00
Kemi (Lehtokatu 31): 18.12., 15.1. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 25.12., 1.1. su 17.00
Raahen (Brahenskatu 2): -
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 8.1. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio
Puh. 044-3657142, 044-9744608
Sähköposti joosef@katolinen.fi
Kotisivu joosef.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to 18.00 messu, pe 9.00 messu. To 17.30 adoraatio. La 19.30 Neokatekumenaalilyhteisön liturgia. Rippiaika ti 16.00, ennen messua ja sopimuksen mukaan. Ohjelmaan voi tulla muutoksia, jotka voi tarkistaa seurakunnan kalenterista.
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs. 18.00 Mass in Finnish, Fri. 9.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Tues. 16.00, before Masses, and by appointment. Changes to the programme are possible. Please look at the updated calendar on the website of the parish.*

17.12. la 10.00 ensikommunio-opetus, 11.00 vahvistusopetus
18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.15 perhemessu
23.12. pe 18.00 messu Mikkelissä
24.12. la jouluaatto: 16.00 perhemessu
25.12. su Herran syntymä: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.00 messu Joensuussa
1.1. su pyhän Jumalansyntyttäjän Marian juhlapäivä: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa
5.1. to 16.00 itämaan tietäjien vierailu Joensuussa
7.1. la 11.00 messu Savonlinnassa
8.1. su Herran kaste: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa
14.1. la 10.00 ensikommunio-opetus, 11.00 vahvistusopetus
15.1. su kirkkovuoden 2. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu
20.1. pe 18.00 messu Mikkelissä
22.1. su kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

SAKRAMENTTIOPETUS

ensikommunio: 17.12., 14.1. la 10.00 vahvistuksen sakramentti: 17.12., 14.1. la 11.00

PERHEMESSU

18.12. su 12.15, 24.12. su 16.00

MUUT PAIKKAKUNNAT

Joensuu (Kaislakatu 6): Sunnuntaisin klo 10.00 tai 18.00, katso ylempää ohjelmaa. Huom.! messu 25.12. su 12.00 ja itämaan tietäjien vierailu 5.1. to 16.00
Savonlinna (Erkonkatu 11): 7.1. la 11.00
Mikkeli (Paavalinkatu 4): 23.12., 20.1. pe 18.00

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbindertie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.

• **Opetusosasto:** Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto ja kauppa ovat avoimena ma-pe klo 10-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Lisätietoja: www.academicumcatholicum.blogspot.com.

Obl.OSSS – Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisaäntökunnan maallikkokojen ryhmä Turussa. Kotisivut: <https://www.birgittalaissaret.fi/oblaatit.html>. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja yllisaren äiti M. Bernabé O.Ss:n johdolla.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: (coming later) • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cshelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • **Kevät 2023 – 75. toimintavuosi** • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa: **10.1.** Pyhän Hildegard Bingeniläisen elämä, toiminta ja vaikutus / Johannes Rein OFS nov. • **14.2.** Pyhä ehtoollinen / Risto Mantovani OFS • **14.3.** Fransiskaanimiset säveltäjät / Marko Pitkaniemi OFS • **11.4.** Hangon syrjäytyneet ja kadonneet / Liisa Kärkkäinen OFS • **9.5.** Viron folkloristiikasta "Viron orjat" liittyen ikoniin / Hanna Olin OFS • Vastuuhenkilö: Marko Pitkaniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivu: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puh. heenjohtaja An Nguyen, timeof2010@gmail.com. (Gregorius-yhd.) Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puh. heenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.berozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.berozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com.

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Eva Maija Krallin, puh. 0503546881, email: evalmaija@gmail.com • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keski- viikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat joka kuukauden kolmantena tiistaina messuun Pyhän Henrikin katedraalissa kello 12.00. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen. Tervetuloa!

NORMANDIAN PYHIINVAELLUS

Ennakkoilmoittautuminen 7.1.2023 asti

PYHÄN JEEUSLAPSEN TERESAN JA JEANNE D'ARCIN JÄLJILLÄ

Ajankohta: Kesäkuun ensimmäisellä viikolla 2023

Paikat: Rouen, Lisieux, Alençon, Mont Saint-Michel, Pariisi

Hinta : 1000-1500

Matkanjohtaja Emil Anton, matkakappalainen isä Jean-Claude Kabeza, opas Heidi Tuorila-Kahanpää

Kyselyt ja ennakkoilmoittautuminen: E.A. fineca@hotmail.com; 045-6313899 H.T.-K. kahanpaa@juu.fi; 050-3410248

FRANSISKAANIMAALLIKOT • OFS

Kevät 2023 – 75. toimintavuosi

Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa:

- 10.1. Pyhän Hildegard Bingeniläisen elämä, toiminta ja vaikutus / Johannes Rein OFS nov.
- 14.2. Pyhä ehtoollinen / Risto Mantovani OFS
- 14.3. Fransiskaanimiset säveltäjät / Marko Pitkaniemi OFS
- 11.4. Hangon syrjäytyneet ja kadonneet / Liisa Kärkkäinen OFS
- 9.5. Viron folkloristiikasta "Viron orjat" liittyen ikoniin / Hanna Olin OFS

Tilaa sähköpostitiedotteemme, jossa kerrotaan Fideksen ilmestymisestä ja joskus myös muista tärkeistä asioista:

Käytä nettisivujen **Tilaa tiedotteemme** -kaavaketta tai lähetä sähköpostia osoitteeseen fides@katolinen.fi.

Rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta!

Fridful jul och gott nytt år!

Peaceful Christmas and happy new year!

Joulukirje Alankomaista

Isä Frans Voss SCJ kirjoittaa kaikille Fideksen lukijoille

Hyvät ystävät!

Vuodenvaihteen ja Herramme syntymäjuhlan lähestyessä haluan kirjoittaa teille pienen yleiskatsauksen kuluneen vuoden tapahtumista elämässäni. Usein oletetaan, että lepokeissa, jopa sellaisessa luostarimaisessa yhteisössä, jossa minä elän, ei yleensä tapahdu paljon jakamisen arvoista. Sanotaan, että siellä keskustellaan vain säästä, menneisyydestä, yhteisistä tuttavista, toinen toistemme terveydestä, poisnukkuneista ja vierailijoista. Todellisuus on toisenlaista, ainakin minun kokemukseni mukaan.

Nyt minulla on runsaasti vapaa-aikaa lukea ja syventyä niihin kysymyksiin, joita aikaisemmin en ole ehtinyt tutkia. Sen lisäksi, kun jokaisella on huoneensa televisio ja tietokone, pystymme seuraamaan maailman tapahtumia, kuten esimerkiksi Suomen pyrkimystä yhdessä Ruotsin kanssa liittyä Natoon turvatakseen maansa Venäjän uhan alla. Pakolaisten, nimenomaan ukrainalaisten, lukumäärä yhä nousee meillä niin kuin Suomessakin. Samasta syystä kaasun ja öljyn hinnat ovat meillä nousseet pilviin asti. Sen lisäksi ilmastonmuutoksen ongelmat vaivaavat meitä. Tästä kaikesta johtuen myös elinkustannukset ovat nousseet. Ruokapankki saa lisää asiakkaita. Valtio pyrki taistelemaan inflaatiota vastaan ja avustamaan auliisti niitä ihmisiä, jotka eivät enää pysty maksamaan laskujaan. Toisaalta lentokentillä on nykyisin enemmän matkustajia kuin ennen korona-epidemian puhkeamista. Kaikesta huolimatta ihmiset kaipaavat taas vaihtelua ja lomamatkoja ulkomaille.

Vuoden alussa nukkuivat Herrassa pois peräjälkeen sisar Simplicitas ja isä Jan Aarts. Molemmat työskentelivät pitkään Suomessa. Sisar Simplicitas Helsingin Pyhän Henrikin seurakunnassa. Hän tuli tunnetuksi sen lastenkerhon hoitajana. Isä Jan Aarts toimi piispa Paul Verschurenin yleisvikaarina ja hiippakunnan teologina. Hän oli myös Marian seurakunnan kirkkoherra Suomesta lähtönsä saakka. Kaipaen heidän läsnäoloaan, mutta heidän esirukouksiaan tarvitaan myös. Onneksi kanssani yhä on kaksi Jeesuksen Sydämen sisarta: Immolata ja Virgo. Iloisesti he palvelivat monta vuotta Suomessa, ensin Turussa lastenkodissa ja myöhemmin Helsingissä piispantalossa. Tapaamme toisiamme säännöllisesti entisiä aikoja muistellen.

Mitä kuntooni tulee minulle ei ole mitään valittamista. Yritän elää niin kuin Jeesuksen Sydämen papin sopii. Tässä heikko sydämeni asettaa rajoituksia; käytännössä se merkitsee, että minun on vähennettävä vauhtia, jotta en stressaantuisi liikaa. Tämä ei tietysti aina ole helppoa minulle.

Äskettäin Alankomaiden katoliset piispat kävivät yhdessä Roomassa ad limina -vierailulla. Jokainen piispainkokous tekee tällaisen matkan kerran viidessä vuodessa. Piispamme veivät mukanaan

raportin paikalliskirkkomme nykytilanteesta ja sen kehityksestä. Raportti oli vilpittömä eikä pyrkinyt peittämään ongelmia kuten kirkon jäsenten vieraantumista uskosta ja eukaristian vietosta. Erään piispan mielestä tulevaisuuden kirkko ei enää olisi kansankirkko vaan monien hyvin toimivien pienten uskonnollisten ryhmien yhteisö. Pappispulan vuoksi piispat ovat joutuneet jo yhdistämään useita seurakuntia yhteen ja jopa myymään kirkkorakennuksia seurakuntalaisten vapaaehtoisten avustusten vähenemisen vuoksi. Meillä Alankomaissa ei ole koskaan ollut valtiollista verotusoikeutta, joka kerää kirkon puolesta jäsenmaksut.

Paavi Franciscus rohkaisi piispojamme jatkaa tehtävänsä. Hän rohkaisi heitä: "Älkää menettäkö luottamusta Kristuksen ja Pyhän Hengen läheisyyteen." Hän sanoi myös ymmärtävänsä hyvin maamme monimutkaista tilannetta ja muistutti kirkon missionaarisesta tehtävästä, joka koskee kaikkia kirkon jäseniä.

Mitä paavi oikeastaan tarkoitti puhuessaan Alankomaiden monimutkaisesta kehityksestä? Ajattelen huomioitani maani yhteiskunnallisen ja kirkollisen elämän muutoksista, joita olen tehnyt palattuani Alankomaihin vuonna 2015. Näen useita syitä muutokseen. Toisen maailman sodan jälkeen syntyi vakava kaipausta rakentaa sellaista maailmaa, jossa ei enää toistuisi maailmansodan julmuus, epäoikeudenmukaisuus ja rauhattomuus vaan jossa pysyvän rauhan ja hyvinvoinnin tila voisi tavoittaa kaikki kansat. Samalla kristikunnassa on pyritty uudistamaan uskonelämää ja kunnioittamaan enemmän ihmisarvoa ja edistämään kirkon näkyvää ykseyttä maan päällä. Toisin sanoen on pyritty korjaamaan hengellistä, henkistä ja aineellista köyhyyttä, josta ihmiskunta kärsii.

Tämän takia paavi Johannes XXIII Pyhän Hengen innoittamana kutsui kirkon kaikki piispat Roomaan.

Siellä pidettiin neljässä vaiheessa (1962-1965) Vatikaanin II kirkolliskokous. Kirkon tekemiä uudistuksia ei ole viety yhtä nopeasti läpi kaikkialla. Alankomaiden katolilaiset ottivat kirkolliskokouksen ohjeet innokkaasti vastaan ja ryhtyivät ahkerasti toteuttamaan niitä kirkon sisällä.

Innostus oli joidenkin mielestä liian suurta, jopa uhkarohkeaa. Polarisoitumista tapahtui niin minun kotimaassani kuin kaikkialla maailmassa aina Roomaa myöten. Sekä entisen linjan puolustajia ja vastustajia että uuden linjan puolustajia ja vastustajia löytyy kirkon kaikista rakenteista ylimmistä alimpiin asti. Tilanteen rauhoittamiseksi kirkon ylin johto oli varovainen Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen. Se piti osin kiinni entisestä linjasta. Tästä syystä uudistusmieliset ovat saaneet huonon maineen. Alankomaiden katolilaisista tuli syntipukki, joka vaaransi kirkon ykseyttä. Tällä hetkellä tilanne on tasaantunut paavi Franciscuksen ansiosta.

Meillä on nyt pieniä, mutta hyviä aloitteita maamme kirkollisen yhteisyyden parantamiseksi. Esimerkiksi hiljattain muutamia miehiä ja naisia liittyivät Pyhän Dominicuksen hengelliseen perheeseen ja sitoutuivat hänen perustamaansa evankeliseen luostarijärjestöön. Aikuisten kiinnostus jatko-opetukseen uskon ja kirkon elämästä on suuri. Heistä on kasvamassa joukko uusia, itsetietoisia kristittyjä ja katolisia, jotka tulevaisuudessa voivat kantaa vastuuta seurakunta- ja hiippakuntaelämästä. Samoin on tulevaisuudessa tärkeä kehittää lasten ja nuorten uskonnonopetusta koulun ulkopuolella. Tällöin vanhemmat voivat saada apua lapsiensa kasvatuksessa. Paavi Franciscus korosti piispoillemme myös tätä näkökulmaa.

Puhuessaan kerran kirkon polarisoitumisesta paavi Franciscus sanoi, että hänen mielestään sen, joka arvostelee paikalliskirkon elämää, on otettava aina huomioon myös kyseisen maan historiallinen kehitys ja ihmisten luonne. Alankomaiden omassa historiassa on ollut monia erillisiä tekijöitä, jotka satojen vuosien aikana ovat vaikuttaneet mm. maan sekularisoitumiseen. Samoin ne ovat muokanneet alankomaalaisista avomielisiä, vapaudenhaluisia ja innovatiivisia ihmisiä. Eikä pidä unohtaa niitä tekijöitä, jotka ovat myös kasvattaneet heidän malttinaan, myötätuntoaan ja suvaitsevaisuuttaan vaikeissa tilanteissa.

Tämän pienen mietiskelyn jälkeen on nyt tullut sopiva hetki lopettaa kirjeeni. Toivotan teille kaikille siunattua joulua ja uutta vuotta, terveyttä ja hyvää mieltä jokaiselle päivälle.

Ottakaa Herramme Jeesuksen Kristuksen kädestä kiinni! Hän johdattaa meitä tämän ajan vaihtelevaisuuksien keskeltä Taivaan Isän kotiin yhdessä niiden ihmisten kanssa, jotka kaipaavat Hänen läheisyyttään.

Sydämelliset terveiset!

Nijmegenissa, marraskuun lopussa 2022

isä Frans Voss SCJ